

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2014-2020
«ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ
ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

1η Προκήρυξη

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΣΚΟΠΟΣ	5
2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	5
3. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	6
4. ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	6
5. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ	7
5.1 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ	7
6. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	8
7. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	9
8. ΌΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	11
9. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	13
9.1 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	13
9.2. ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ	15
9.3 ΑΝΩΤΑΤΑ ΌΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	19
10. ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	19
11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΈΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	20
11.1 Έλεγχος Τυπικών Προϋποθέσεων και Δικαιολογητικών	20
11.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	21
11.3 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ ΕΝΤΑΧΘΟΥΝ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ	22
12. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΈΡΓΩΝ – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ	23
13. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΈΡΓΩΝ	23
14. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ	25
15. ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ	27
16. ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ	30
17. ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ– ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	31
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	32
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	36

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ / ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	38
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV – ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ	40
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.....	45

ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Σύμφωνα με τις βασικές πρόνοιες των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Πολιτική Συνοχής και ειδικότερα των Κανονισμών (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με αρ. 1303/2013 για Καθορισμό Κοινών Διατάξεων για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), του 1301/2013 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερικής Ανάπτυξης και του 1300/2013 για το Ταμείο Συνοχής, θα υλοποιηθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ) «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη» ΠΠ 2014-2020.

Το παρόν Σχέδιο θα συγχρηματοδοτηθεί, στο πλαίσιο του πιο πάνω ΕΠ και των παρεμβάσεων της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, που στόχο έχουν την προώθηση της δημιουργίας και ανάπτυξης νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας από ειδικές ομάδες πληθυσμού.

Ταυτότητα Σχεδίου

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	«Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη» ΠΠ 2014-2020
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΠ 1: «Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας»
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΕΠ (3α): «Προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων»
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΕΣ (3α.3): «Προώθηση της δημιουργίας και ανάπτυξης νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας από ειδικές ομάδες πληθυσμού»
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Περιοχές υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2014-2020
ΣΧΕΔΙΟ	Ενίσχυση της Νεανικής Επιχειρηματικότητας
ΔΥΝΗΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Νέοι και νέες, που έχουν νόμιμα τη μόνιμη διαμονή τους στις ελεγχόμενες από το Κράτος περιοχές τουλάχιστο για έξι (6) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης τους
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	€ 10 εκ.

Το Σχέδιο είναι προσαρμοσμένο και θα εφαρμοσθεί με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

1. Σκοπός

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας των νέων από **20 έως 40 ετών** που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα εξαιρουμένων αυτών που περιλαμβάνονται στο **Παράρτημα Ι** που επισυνάπτεται **«Μη επιλέξιμες οικονομικές δραστηριότητες»** αξιοποιώντας τις γνώσεις, την κατάρτιση και τα talέντα τους. Ο σκοπός αυτός προβλέπεται να επιτευχθεί με την αξιοποίηση κινήτρων υπό την μορφή μη επιστρεπτέων χρηματοδοτικών ενισχύσεων.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, στη χρήση καινοτόμων μεθόδων παραγωγής και προώθησης των προϊόντων και υπηρεσιών, στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στον τομέα του περιβάλλοντος και γενικά στην προώθηση σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με στόχο τη δημιουργία νέων βιώσιμων, δυναμικών, εξελίξιμων και ανταγωνιστικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)¹.

2. Χρηματοδότηση του Σχεδίου

Το Σχέδιο συγχρηματοδοτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ε.Ε. στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα & Αειφόρος Ανάπτυξη».

Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τις ανάγκες της **1^{ης} Προκήρυξης του Σχεδίου** ανέρχεται στα **€8 εκ.** Ο προϋπολογισμός αυτός δύναται να τροποποιηθεί.

Αναμένεται να ακολουθήσουν πρόσθετες Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων (ΠρΥΠ) με τους ίδιους ή τροποποιημένους όρους. Ο αριθμός των Προσκλήσεων θα εξαρτηθεί από το ενδιαφέρον που θα υπάρξει κατά την πρώτη ΠρΥΠ και το διαθέσιμο προϋπολογισμό.

¹ Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και η διάκριση τους σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες, είναι αυτές που ορίζονται σύμφωνα με τη Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με ημερομηνία 06/05/2003 και αρ. 2003/361/ΕΚ.

3. Περίοδος Εφαρμογής του Σχεδίου

Το Σχέδιο θα εφαρμόζεται κατά την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 και οι δυνητικοί Δικαιούχοι θα μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις/ προτάσεις κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο που θα ανακοινωθεί από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΥΕΕΒΤ), η οποία και θα ορίζεται στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων (ΠρΥΠ).

4. Φορέας Υλοποίησης

Την ευθύνη της διαχείρισης και εφαρμογής του Σχεδίου, έχει το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΥΕΕΒΤ), ως Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) του Σχεδίου και ειδικότερα η **Υπηρεσία Βιομηχανικής Ανάπτυξης** του Υπουργείου η οποία αναλαμβάνει:

- Την ενημέρωση και πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το Σχέδιο. Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας θα αναληφθούν σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της Διαχειριστικής Αρχής. Την εκτύπωση και διανομή του αναγκαίου υλικού.
- Την οργάνωση της απαραίτητης υποδομής, την παραλαβή, ταξινόμηση και καταχώρηση των αιτήσεων/ προτάσεων, τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και των απαιτούμενων δικαιολογητικών και την παροχή κάθε μέσου που απαιτείται για την πλήρη διοικητική υποστήριξη του Σχεδίου.
- Την υποστήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης και ένταξης των προτάσεων στο Σχέδιο.
- Την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης και ολοκλήρωσης των έργων μέσα στα πλαίσια του συστήματος παρακολούθησης που καθορίζεται και τη διεκπεραίωση των διαδικασιών πληρωμής των δικαιούχων.
- Τον έλεγχο και επαλήθευση/ βεβαίωση των δαπανών και της φυσικής προόδου, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και των διαδικασιών επαληθεύσεων που καθορίζεται από τη Διαχειριστική Αρχή.
- Τον έλεγχο για τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων που εντάσσονται στο Σχέδιο, με τις Εθνικές και Κοινοτικές Πολιτικές.

5. Επιτροπή Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης

Οι αξιολογήσεις και βαθμολογήσεις των υποβαλλομένων προτάσεων διενεργούνται από Επιτροπή η οποία απαρτίζεται από:

- ένα Ανώτερο Λειτουργό της Υπηρεσίας Βιομηχανικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Πρόεδρος)
- ένα εκπρόσωπο της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού & Ανάπτυξης (ΓΔ ΕΠΣΑ)
- ένα εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- ένα εκπρόσωπο (μόνιμο Λειτουργό) του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου

Η Επιτροπή βαθμολογεί τις αιτήσεις με βάση τα **κριτήρια επιλογής** που καθορίζονται σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των ΕΔΕΤ και υποβάλλει τα αποτελέσματα της για επικύρωση στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου.

Η Επιτροπή κατά τις συνεδρίες της έχει απαρτία όταν παρευρίσκονται τουλάχιστον τα τρία από τα τέσσερα μέλη της περιλαμβανομένου και του Προέδρου της και το έργο της υποστηρίζεται από Λειτουργούς της Υπηρεσίας. Σε περίπτωση έκτακτης απουσίας ή κωλύματος του Προέδρου της Επιτροπής, τον αντικαθιστά ο εκπρόσωπος της ΓΔ ΕΠΣΑ.

5.1 Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου

Ο ρόλος που θα διαδραματίσει ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου στην επιτυχία των στόχων του Σχεδίου κρίνεται σημαντικός και ως εκ τούτου θα μπορεί να συνεργάζεται με την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου για:

- (i) Την προβολή και προώθηση του Σχεδίου και την παροχή κάθε σχετικής πληροφορίας στους ενδιαφερόμενους νέους και νέες.
- (ii) Τη διοργάνωση σεμιναρίων και διαλέξεων προς το σκοπό παρουσίασης και ανάλυσης των διαφόρων προνοιών του Σχεδίου.
- (iii) Την παροχή βοήθειας και άλλων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους ενδιαφερόμενους νέους και νέες για τη συμπλήρωση του Εντύπου Υποβολής της Πρότασης τους (Επιχειρηματικό Σχέδιο) που θα υποβάλουν για ένταξη τους στο Σχέδιο.
- (iv) Το συντονισμό, την προώθηση και ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των νέων επιχειρηματιών που θα ενταχθούν στο Σχέδιο.

6. Γενικό Πλαίσιο Υλοποίησης του Σχεδίου

α) Τα στάδια υλοποίησης του Σχεδίου είναι:

- ❖ Η δημόσια πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων από τους Δικαιούχους νέους και νέες. Η πρόσκληση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η οποία ανακοινώνεται δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης και λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών των ΕΔΕΤ και τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της Διαχειριστικής Αρχής.
- ❖ Η υποβολή αίτησης από τους δυνητικούς Δικαιούχους.
- ❖ Η αρχική εξέταση των αιτήσεων από την Υπηρεσία Βιομηχανικής Ανάπτυξης του Υπουργείου. Θα ελέγχεται κατά πόσο οι αιτήσεις που θα υποβληθούν πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις για ένταξη τους στο Σχέδιο, τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, πληρότητας και κανονικότητας του έργου και τη συμβατότητά τους με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές (τα κριτήρια αυτά περιγράφονται στο συνημμένο **Παράρτημα II**). Στο στάδιο αυτό δύναται κατά την κρίση του ΕΦ (ΥΕΕΒΤ) να πραγματοποιείται επιτόπιος έλεγχος για επαλήθευση στοιχείων/ πληροφοριών που αναφέρονται στην αίτηση.
- ❖ Η αξιολόγηση και βαθμολόγηση των υποβαλλομένων προτάσεων από την Επιτροπή Βαθμολόγησης σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής του Σχεδίου (επισυνάπτονται ως **Παράρτημα III**).
- ❖ Η ένταξη στο Σχέδιο των προτάσεων που θα επιλεγούν, με επικύρωση του Γενικού Διευθυντή του ΥΕΕΒΤ. Ο συνολικός αριθμός προτάσεων που θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα εξαρτηθεί από το διαθέσιμο κονδύλι.
- ❖ Η πληροφόρηση των αιτητών/τριών των οποίων οι προτάσεις θα ενταχθούν και αυτών που δεν θα ενταχθούν στο Σχέδιο.
- ❖ Η υπογραφή της **Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης** μεταξύ του Ενδιάμεσου Φορέα (ΥΕΕΒΤ) και των Δικαιούχων που τελικά θα ενταχθούν στο Σχέδιο.
- ❖ Η υλοποίηση του έργου από το Δικαιούχο και η επιτόπια επαλήθευση του από τον Ενδιάμεσο Φορέα.
- ❖ Η καταβολή της χορηγίας προς το Δικαιούχο.

β) Για το Σχέδιο Ενίσχυσης της Νεανικής Επιχειρηματικότητας θα εφαρμόζεται ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για την εφαρμογή των άρθρων 107 & 108 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) και ο οποίος λήγει στις 31/12/2020 .

Με βάση το άρθρο 3, παράγραφος 2 του Κανονισμού, το συνολικό ποσό των χορηγιών που μπορεί να παραχωρηθεί σε μια ενιαία επιχείρηση ανά τρία (3) οικονομικά έτη ανέρχεται στις €200.000

γ) Τα παρεχόμενα με το Σχέδιο αυτό κίνητρα έχουν την μορφή χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την υλοποίηση συγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων. Η χρηματοδότηση, μετά την ολοκλήρωση του έργου, αφορά μη επιστρεπτές επιχορηγήσεις επιλέξιμων δαπανών.

7. Δικαιούχοι - Προϋποθέσεις Συμμετοχής

α) Δικαίωμα συμμετοχής στο Σχέδιο έχουν, νέοι και νέες, που έχουν νόμιμα τη μόνιμη διαμονή τους στις ελεγχόμενες από το Κράτος περιοχές τουλάχιστον για έξι (6) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης τους και οι οποίοι/ες:

- Εμπíπτουν στην ηλικιακή ομάδα των 20 μέχρι 40 ετών (δηλαδή να έχουν συμπληρώσει το 20^ο έτος της ηλικίας τους και να μην έχουν κλείσει το 41^ο έτος κατά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης τους).
- Είναι άνεργοι ή μισθωτοί κατά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης τους.
- Δεν ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν την ημερομηνία υποβολής της πρότασης τους.

Ως έναρξη άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας νοείται η έναρξη επαγγέλματος ως αυτοεργοδοτούμενος ή η συμμετοχή σε επιχείρηση ως εταίρος με ποσοστό πέραν του 25%.

Διευκρινίζεται ότι φυσικά πρόσωπα που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους **μόνο σε ένα εργοδότη** με το σύστημα της «μίσθωσης υπηρεσιών» και υποχρεούνται να καταβάλλουν κοινωνικές ασφαλίσεις ως αυτοεργοδοτούμενα, δεν θεωρείται ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα.

Για τους Δικαιούχους του Σχεδίου πρόσθετα θα πρέπει να ισχύουν τα εξής:

- Δεν έχουν οριστική καταδικαστική απόφαση δικαστηρίου για δόλο, απάτη ή/ και άλλο αδίκημα, που συντελέστηκε σε σχέση με προηγούμενο Σχέδιο Χορηγιών του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ή απόφαση της αρμόδιας Αρχής του Υπουργείου για τον αποκλεισμό τους για τρία (3) χρόνια από όλα τα Σχέδια Χορηγιών του ΥΕΕΒΤ ή/ και για λήψη περαιτέρω νομικών μέτρων, εκτός και αν έχουν παρέλθει τρία (3) χρόνια από την ημερομηνία της εν λόγω καταδικαστικής απόφασης ή απόφασης της αρμόδιας Αρχής.
- Θα εγκαταστήσουν την επιχείρησή τους σε ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή. Επιχειρήσεις που προτίθενται να εγκατασταθούν σε περιοχές των Βρετανικών Βάσεων δεν καλύπτονται από το Σχέδιο αυτό, σύμφωνα με το πρωτόκολλο αρ.3 της Συνθήκης Προσχώρησης της Κύπρου στην Ε.Ε. και τέτοιες προτάσεις/ αιτήσεις δεν θα γίνονται αποδεκτές.

Σημειώνεται ότι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας που αποδεδειγμένα, για λόγους σπουδών ή μετεκπαίδευσης δεν είχαν την μόνιμη διαμονή τους στις ελεγχόμενες από το Κράτος περιοχές τουλάχιστον για έξι (6) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης, έχουν το δικαίωμα υποβολής αίτησης στα πλαίσια του Σχεδίου αυτού.

β) Στο Σχέδιο δεν εντάσσονται i) επιχειρηματικές δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στον Πίνακα του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης της Ε.Ε. (περιλαμβάνεται στο **Παράρτημα Ι** του παρόντος Οδηγού) και ii) επιχειρήσεις που ιδρύονται ή/και λειτουργούν με το σύστημα της δικαιόχρησης (franchising).

Σε περιπτώσεις όπου η επενδυτική πρόταση περιλαμβάνει και μη επιλέξιμες συμπληρωματικές δραστηριότητες, η επιχορήγηση θα καλύπτει μόνο τις δαπάνες που σχετίζονται με την βασική/ κύρια επιλέξιμη δραστηριότητα.

γ) Οι αιτητές/τριες που θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα εγγραφούν ως αυτοεργοδοτούμενοι ή μπορούν αν το επιθυμούν να εγγράψουν εταιρεία ή συνεταιρισμό. Σε τέτοια περίπτωση οι δικαιούχοι μέτοχοι ή συνεταίροι τους θα πρέπει να δηλωθούν ως εργοδοτούμενοι της εταιρείας/ συνεταιρισμού τους και θα πρέπει να παραμείνουν εργοδοτούμενοι/ες της εταιρείας/ συνεταιρισμού που θα δημιουργηθεί για περίοδο τριών (3) τουλάχιστον χρόνων από την ολοκλήρωση της υλοποίησης των έργων. **Νοείται ότι την ίδια υποχρέωση έχουν και οι αυτοεργοδοτούμενοι.**

δ) Σε περίπτωση εταιρείας ή/και συνεταιρισμού απαραίτητη προϋπόθεση είναι να μετέχουν στο κεφάλαιο της δικαιούχοι νέοι και νέες κατά τις διατάξεις του παρόντος Σχεδίου σε ποσοστό τουλάχιστον 75% και να έχουν αποκλειστικά τη διαχείριση της επιχείρησης. Διευκρινίζεται ότι σε κάθε πρόταση μπορούν να συμμετέχουν περισσότεροι του ενός δικαιούχοι.

ε) Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή νομικών προσώπων ως μετόχων / εταίρων.

στ) Κάθε επιλέξιμο φυσικό πρόσωπο έχει δικαίωμα συμμετοχής σε **μία (1) μόνο** πρόταση. Σε περίπτωση συμμετοχής σε περισσότερες από μία προτάσεις στο Σχέδιο, οι προτάσεις στις οποίες θα συμμετέχει το ίδιο φυσικό πρόσωπο θα απορρίπτονται όλες, ανεξαρτήτως της συμμετοχής άλλων προσώπων.

ζ) Δεν επιτρέπεται η υποβολή πρότασης από νέους και νέες, των οποίων επιχειρηματικά σχέδια εγκρίθηκαν σε προηγούμενες προκηρύξεις του Σχεδίου, υλοποίησαν το επενδυτικό τους έργο και εξασφάλισαν χορηγία.

η) Ο αιτούμενος προϋπολογισμός και οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών του επιχειρηματικού σχεδίου πρέπει να είναι σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα άρθρα 8 και 9 του παρόντος Οδηγού.

8. Όρια Επιλέξιμου Προϋπολογισμού και Ποσοστό Χρηματοδότησης

α) Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα όρια του προϋπολογισμού των προτάσεων (μη περιλαμβανομένου του ΦΠΑ), καθώς επίσης και το ποσοστό της Δημόσιας Χρηματοδότησης:

Ανώτατο όριο επιλέξιμου συνολικού προϋπολογισμού της πρότασης	Μεταποίηση Ηλεκτρονικό Εμπόριο, Υπηρεσίες, Τουρισμός	€140.000 €100.000
Ελάχιστο όριο επιλέξιμου συνολικού προϋπολογισμού της πρότασης		€10.000
Ποσοστό Δημόσιας Χρηματοδότησης	50% του συνολικού εγκεκριμένου/επιλέξιμου προϋπολογισμού της πρότασης	

β) Το υπόλοιπο ποσό πέραν της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του συνολικού προϋπολογισμού θεωρείται **ίδια συμμετοχή** για την υλοποίηση του έργου. Η ίδια συμμετοχή δύναται να καλυφθεί είτε με δανεισμό από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα είτε με ίδιους πόρους.

Η **ίδια συμμετοχή** θα αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία που θα υποβάλλονται με το φάκελο της αίτησης πχ. λογαριασμοί καταθέσεων, επιστολή/ βεβαίωση τράπεζας κτλ. στο όνομα του αιτητή ή/ και στον όνομα των γονέων, αδελφών, συζύγων, παππούδων/ γιαγιάδων, γονέων συζύγου του αιτητή ή/ και των μη επιλέξιμων εταίρων που αναφέρονται στην αίτηση. Σε περίπτωση που τα ίδια κεφάλαια προέρχονται από συγγενικά πρόσωπα ή/ και τους μη επιλέξιμους εταίρους θα πρέπει να υποβάλλεται ξεχωριστή Υπεύθυνη Δήλωση/ Δέσμευση στην οποία να αναφέρεται η πρόθεση τους για παραχώρηση ιδίων κεφαλαίων στους αιτητές για χρηματοδότηση της επένδυσής τους.

Στην περίπτωση **τραπεζικού δανεισμού** για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής ή μέρους της είναι απαραίτητη η υποβολή επιστολής ή/και βεβαίωσης χρηματοπιστωτικού ιδρύματος για **έγκριση χρηματοδότησης** του επιχειρηματικού σχεδίου.

Αιτήσεις που δεν τεκμηριώνουν τη χρηματοδότηση της επένδυσής είτε με ίδια κεφάλαια είτε μέσω δανεισμού θα προχωρούν σε αξιολόγηση νοουμένου ότι πληρούνται οι άλλοι όροι συμμετοχής. Μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης και βαθμολόγησης και εάν η επενδυτική πρόταση περιλαμβάνεται στον κατάλογο των Δικαιούχων τότε θα δίνεται χρονικό διάστημα για να παρουσιάσει τεκμηρίωση της επένδυσής για υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης. Σε αντίθετη περίπτωση η έγκριση θα ακυρώνεται (η παράγραφος 11.3 (β) είναι σχετική).

Νοείται ότι κατά το στάδιο της υλοποίησης του προτεινόμενου επενδυτικού προγράμματος **οι πληρωμές για επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει απαραίτητα να γίνονται μέσω τραπεζικού λογαριασμού στο όνομα του Δικαιούχου.**

γ) Περιουσιακά στοιχεία (κτήρια/ υποστατικά, μηχανήματα /εξοπλισμός, κα.) που αποτελούν ιδιοκτησία των αιτητών ή δωρεάν συνεισφορά από συγγενείς τους και τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την ίδρυση, λειτουργία και τις ανάγκες της προτεινόμενης επιχείρησης, **δεν θα περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό της πρότασης και δεν θα αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες.**

δ) Η **Δημόσια Χρηματοδότηση** θα καταβάλλεται απευθείας στο Δικαιούχο και δεν επιτρέπεται η εκχώρηση της σε τρίτους.

9. Επιλέξιμες Δαπάνες

9.1 Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών

Κατά τη διαμόρφωση του συνολικού προϋπολογισμού της επιχείρησης, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των προβλεπόμενων δαπανών με τις παρακάτω **κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών**:

1	Εξοπλισμός / Ειδικές Εγκαταστάσεις / Κτήρια - Διαμόρφωση Χώρων
2	Κατάρτιση
3	Προβολή/ Προώθηση
4	Άλλες Δαπάνες
5	Κεφάλαιο Κίνησης

Ως επιλέξιμες θεωρούνται οι παρακάτω δαπάνες ανά κατηγορία:

Περιγραφή Επιλέξιμων Δαπανών

1. Εξοπλισμός, Ειδικές Εγκαταστάσεις και Κτήρια/ Διαμόρφωση Χώρων
1.1 Εξοπλισμός
<p>Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει το κόστος για την αγορά καινούργιου εξοπλισμού, απαραίτητου για την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και καλύπτει :</p> <ul style="list-style-type: none">• Παραγωγή και διάθεση των προϊόντων/ υπηρεσιών.• Αυτοματοποίηση και μηχανοργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας.• Ποιοτικό έλεγχο παραγωγής προϊόντων.• Εξοπλισμό διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου παραγωγής (πχ. γερανοέμφυρες, ανυψωτικά μηχανήματα, καρότσια).• Μεταφορικά μέσα επαγγελματικής χρήσης, εξαιρουμένων αυτοκινήτων τύπου σαλούν, που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για σκοπούς του έργου (για τη διακίνηση υλών, υλικών, προϊόντων και εμπορευμάτων κτλ. ή μεταφορά αναγκαίου εξοπλισμού).• Εξοπλισμό περιορισμού της ρύπανσης (πχ. συστήματα επεξεργασίας βιομηχανικών αποβλήτων, αντιμετώπισης ηχορύπανσης, επεξεργασίας υγρών αποβλήτων).• Έπιπλα και σκεύη (πχ. γραφεία, καρέκλες, πάγκοι εργασίας).• Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές (H/W) καθώς και λογισμικό (S/W) που σχετίζονται άμεσα με τις λειτουργικές διαδικασίες της επιχείρησης.• Ηλεκτρονικό εξοπλισμό γραφείου και περιφερειακές συσκευές (συσκευές fax, φωτοτυπικά μηχανήματα, τηλεφωνικά κέντρα και τηλεφωνικές συσκευές, εκτυπωτές, σαρωτές, και άλλα περιφερειακά υπολογιστών).• Δαπάνες δημιουργίας ιστοσελίδας της επιχείρησης ή/και δημιουργίας ηλεκτρονικού καταστήματος (e-shop).• Δαπάνες για την κατασκευή εκθετηρίου των προϊόντων στο χώρο της επιχείρησης (πχ. βιτρίνες, πάγκοι και ράφια).• Δαπάνες για τον εξοπλισμό αποθήκης (πχ. πάγκοι, ράφια).• Δαπάνες μεταφοράς, εγκατάστασης και λειτουργίας του παραπάνω εξοπλισμού.• Άλλο εξοπλισμό ή δαπάνες που δεν περιγράφονται πιο πάνω και με απόφαση της Επιτροπής εγκρίνονται ως επιλέξιμες για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

1.2 Ειδικές Εγκαταστάσεις

Η κατηγορία δαπανών αφορά:

- Εγκαταστάσεις πεπιεσμένου αέρα και εγκαταστάσεις αποθηκευτικών χώρων (πχ. ψυγεία, συντήρηση, ξήρανση).
- Άλλες ειδικές εγκαταστάσεις που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της επιχείρησης (πχ. χλοοτάπητας αθλητικής εγκατάστασης, εγκαταστάσεις κολυμβητηρίων) .
- **Άλλος εξοπλισμός/εγκαταστάσεις ή δαπάνες που δεν περιγράφονται πιο πάνω και με απόφαση της Επιτροπής εγκρίνονται ως επιλέξιμες για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.**

1.3 Κτήρια & Διαμόρφωση Χώρων

Η κατηγορία δαπανών αφορά:

- Ανέγερση ή/ και επέκταση ή/ και διαμόρφωση/ διαρρύθμιση κτηρίων (υποστατικά, γραφεία κτλ.) και γενικά βελτιώσεις κτηριακών εγκαταστάσεων.
- Κατασκευή ραμπών ή άλλων στηριγμάτων (πχ. μεταλλικές κατασκευές) για διευκόλυνση της πρόσβασης των αναπήρων στα υποστατικά της επιχείρησης.
- Κατασκευή ηλεκτρικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων, πυρασφάλειας, κλιματισμού, εξαερισμού και συστημάτων ασφαλείας και υγιεινής.
- Επιγραφές στην πρόσοψη του κτηρίου της επιχείρησης.
- Μεταφορά και εγκατάσταση των παραπάνω.
- **Άλλες δαπάνες που σχετίζονται με το συγκεκριμένο επενδυτικό έργο και κατά την κρίση της Επιτροπής κρίνονται απαραίτητες για τις ανάγκες της επιχείρησης για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.**

2. Κατάρτιση

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει **δαπάνες για σεμινάρια** σχετικά με τις δραστηριότητες που θα εξασκήσουν οι νέοι δικαιούχοι επιχειρηματίες.

3. Προβολή – Προώθηση

Η κατηγορία δαπανών αφορά:

- Συμμετοχή σε εκθέσεις (κόστος ενοικίασης & διαμόρφωσης περιπτέρων, κόστος αεροπορικού εισιτηρίου).
- Διαφήμιση σε Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (πχ. εφημερίδες, περιοδικά, ηλεκτρονικά μέσα κτλ.).
- Δημιουργία λογότυπου.
- Σχεδιασμό και εκτύπωση διαφημιστικών εντύπων.
- **Άλλες δαπάνες που κατά την κρίση της Επιτροπής κρίνονται απαραίτητες για τις ανάγκες της επιχείρησης για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.**

4. Άλλες Δαπάνες

Η κατηγορία δαπανών αφορά:

- Δαπάνες μελέτης και επίβλεψης υλοποίησης του έργου από αρχιτέκτονα, πολιτικό μηχανικό ηλεκτρολόγο, κα. για τις επιλέξιμες δαπάνες ή εργασίες.
Σημειώνεται ότι οι δαπάνες έκδοσης αδειών δεν είναι επιλέξιμες.
- Δαπάνες ίδρυσης/ εγγραφής εταιρείας με ανώτατο αποδεκτό ποσό **€1.000**. Τα δικαιώματα εγγραφής εταιρείας και τα σχετικά ένσημα ως επίσης τυχόν δαπάνες συμβούλου για συμπλήρωση και υποβολή της αίτησης δεν αποτελούν επιλέξιμο κόστος.
- **Τυχόν άλλες δαπάνες που κατά την κρίση της Επιτροπής κρίνονται απαραίτητες για τις ανάγκες της επιχείρησης για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.**

5. Κεφάλαιο Κίνησης

Το κεφάλαιο κίνησης αφορά την κάλυψη των ακόλουθων δαπανών της επιχείρησης που θα διενεργηθούν μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης:

- Αγορές πρώτων υλών και υλικών συσκευασίας.
- Αγορά γραφικής ύλης και άλλων αναλώσιμων για τις ανάγκες της επιχείρησης.
- Ενοίκια υποστατικών, αν υπάρχουν, για περίοδο **μέχρι και έξι μηνών**. Ενοικιαστήρια έγγραφα που συνάπτονται μεταξύ των δικαιούχων και των γονέων τους δεν θα γίνονται αποδεκτά για σκοπούς επιλεξιμότητας της δαπάνης του ενοικίου.
- Ασφάλιστρα της επιχείρησης έναντι πυρός, κλοπής και θεομηνίας, και ενός εμπορικού αυτοκινήτου, **για ένα έτος**.
- Λογαριασμοί ηλεκτρισμού, τηλεφώνου/ διαδικτύου, και νερού (της επιχείρησης) για περίοδο **μέχρι και έξι μηνών**.
- **Τυχόν άλλες δαπάνες που κατά την κρίση της Επιτροπής κρίνονται απαραίτητες για τις ανάγκες της επιχείρησης για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.**

9.2. Διευκρινίσεις

9.2.1. Η έναρξη υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου μπορεί να γίνεται μετά την υποβολή της πρότασης στο Υπουργείο. Για σκοπούς του Σχεδίου **ως ημερομηνία υλοποίησης της επένδυσης θεωρείται η ημερομηνία κατά την οποία τεκμηριώνεται η αγορά εξοπλισμού/ υπηρεσιών**, δηλαδή:

- η ημερομηνία εισαγωγής για τα μηχανήματα/ εξοπλισμό που η επιχείρηση προμηθεύεται από το εξωτερικό,
- η ημερομηνία που αναφέρεται στο τιμολόγιο αγοράς για τα μηχανήματα/ εξοπλισμό ή και υπηρεσίες που αγοράζονται από την εγχώρια αγορά.

Τα τιμολόγια και οι σχετικές αποδείξεις πληρωμής πρέπει να είναι εκδομένα στο όνομα της νέας επιχείρησης (όνομα αιτητή/ τριας ή εταιρείας/ συνεταιρισμού που πιθανόν να συσταθεί).

9.2.2. Η πραγματοποίηση δαπανών πριν την έκδοση της εγκριτικής απόφασης, γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του αιτητή και δεν δεσμεύει την απόφαση της αρμόδιας Αρχής σχετικά με την έγκριση ή μη της αίτησης.

9.2.3. Τα μηχανήματα / εξοπλισμός που προμηθεύεται η επιχείρηση στα πλαίσια του Σχεδίου πρέπει να είναι καινούργια.

9.2.4. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

9.2.5 Το κόστος των μηχανημάτων και του εξοπλισμού πάνω στο οποίο θα υπολογίζεται η χορηγία, σημαίνει την τιμή CIF (Cost, Insurance & Freight – Αξία, Ασφάλεια και Ναύλος) όταν αυτά εισάγονται από άλλη χώρα από την ίδια την επιχείρηση ή την τιμή αγοράς (τιμολογίου) όταν αυτά αγοράζονται από την εγχώρια αγορά.

9.2.6. **Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν (ημερομηνία τιμολογίου ή απόδειξης πληρωμής) πριν από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης, δεν είναι επιλέξιμες.** Στις περιπτώσεις δαπανών για σκοπούς ετοιμασίας των αρχιτεκτονικών σχεδίων, οι δαπάνες που τιμολογήθηκαν μετά την 01/01/2014 είναι επιλέξιμες.

9.2.7. Για επενδύσεις σε κτήρια ή προσθήκες που αυξάνουν/ τροποποιούν το εμβαδό του καλυμμένου χώρου θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να υποβάλλονται:

- Αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις, όψεις, εμβαδογράμματα).
- Άδεια οικοδομής εφόσον υπάρχει (Στις περιπτώσεις που δεν έχει ακόμα εξασφαλιστεί η Άδεια Οικοδομής θα πρέπει απαραίτητα να υποβάλλεται βεβαίωση από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ότι έχει κατατεθεί αίτηση για εξασφάλιση σχετικής άδειας).
- Τίτλος Ιδιοκτησίας ή Συμφωνία Μίσθωσης Οικοπέδου / Γης.
- Αναλυτική εκτίμηση κόστους από τον αρχιτέκτονα του έργου στην οποία να δηλώνεται η φύση των εργασιών και το εμβαδό του καλυμμένου χώρου.
- Άλλες πληροφορίες/ παραστατικά όπως φαίνονται στο Έντυπο Αίτησης.

Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις ανέγερσης ή επέκτασης κτηρίων/ υποστατικών το επιλέξιμο κόστος θα υπολογίζεται πάνω στον καλυμμένο χώρο των κτηρίων που θα επιχορηγούνται και το ανώτατο ύψος της επιλέξιμης δαπάνης δεν θα υπερβαίνει τα €700 ανά τετραγωνικό μέτρο καλυμμένου χώρου ενώ σε περιπτώσεις διαμόρφωσης/ διαρρύθμισης κτηριακών εγκαταστάσεων το ανώτατο ύψος της επιλέξιμης δαπάνης δεν θα υπερβαίνει τα €250 ανά τετραγωνικό μέτρο καλυμμένου χώρου.

Το επιλέξιμο κόστος για τις δαπάνες μελέτης και επίβλεψης Αρχιτεκτόνων, Πολιτικών Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών και άλλων παρόμοιων δαπανών, θα ανέρχεται μέχρι 6% του επιλέξιμου προϋπολογισμού για τις κτηριακές εγκαταστάσεις.

Συνήθεις εξωτερικές εργασίες όπως δρόμοι, πλακόστρωτα, περιφράξεις και άλλες σχετικές εργασίες δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες, εκτός και αν κριθούν αναγκαίες λόγω της φύσης της προτεινόμενης δραστηριότητας.

9.2.8. Στις περιπτώσεις ανέγερσης νέων υποστατικών θα λαμβάνεται υπόψη το πραγματικό κόστος των κτηρίων (εξαιρουμένης της αξίας της γης) βάσει τεκμηριωμένων παραστατικών όπως τιμολόγια, αποδείξεις, βεβαιώσεις κτλ. Στις περιπτώσεις ιδιοκατασκευών θα λαμβάνεται υπόψη μόνο το κόστος των υλικών κατασκευής.

9.2.9. Τιμολόγια δαπανών, εξαιρουμένων δαπανών κοινής ωφελείας (ηλεκτρισμού, τηλεφώνου, νερού) και ασφαλίσεων, αξίας κάτω των €100 (χωρίς Φ.Π.Α.) δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.

9.2.10. Όλα τα τιμολόγια με δαπάνες πέραν των €500 (χωρίς Φ.Π.Α.) θα πρέπει να εξοφλούνται με επιταγή του Δικαιούχου ή της εταιρείας/ συνεταιρισμού του ή με την πιστωτική του κάρτα ή μέσω τράπεζας νοουμένου ότι τεκμηριώνεται με σχετικά παραστατικά (κατάσταση τραπεζικού λογαριασμού κτλ.).

9.2.11. Τιμολόγια που θα εκδίδονται από κυπριακές επιχειρήσεις – προμηθευτές μηχανημάτων / εξοπλισμού και προσφοράς υπηρεσιών που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Φ.Π.Α. δεν θα γίνονται αποδεκτά.

9.2.12. Για όλες τις δαπάνες απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα πρωτότυπα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών ή πιστό αντίγραφο υπογεγραμμένο από τον προμηθευτή και οι αποδείξεις εξόφλησης τους. Στις περιπτώσεις που για σκοπούς καταβολής της εγκριθείσας χορηγίας στα πλαίσια της Β Φάσης του έργου, υποβάλλονται μερικώς εξοφλημένα τιμολόγια αυτά μπορούν να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό και πληρωμή της χορηγίας αλλά μέχρι του ποσού για το οποίο παρουσιάζονται οι σχετικές αποδείξεις πληρωμής. Νοείται ότι τα παραστατικά πλήρους εξόφλησης των τιμολογίων αυτών θα πρέπει να παρουσιάζονται κατά την Γ Φάση, διαφορετικά θα ζητείται επιστροφή της χορηγίας που αφορά δαπάνες που περιλαμβάνονται σε τυχόν μη εξοφλημένα τιμολόγια.

9.2.13. Όλα τα στοιχεία ενεργητικού που θα επιχορηγηθούν, θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στη μονάδα που λαμβάνει την ενίσχυση, θα θεωρούνται αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού και θα πρέπει να αγοράζονται από τρίτους με τους όρους που ισχύουν στην αγορά. Κατά συνέπεια σε περιπτώσεις αγοράς προϊόντων ή πρώτων υλών από συγγενικά πρόσωπα/ επιχειρήσεις θα λαμβάνεται υπόψη μόνο το αρχικό κόστος αγοράς ή και κατασκευής τους. Σημειώνεται ότι η αγορά υπηρεσιών μεταξύ των οποίων και η αγορά/ ανάπτυξη λογισμικού από συγγενικά πρόσωπα/ επιχειρήσεις δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.

9.2.14. Επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο που εγκρίθηκε για επιχορήγηση από άλλο Σχέδιο/ Πρόγραμμα για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δε δικαιούται χορηγία από το παρόν Σχέδιο.

9.2.15. Για την παραχώρηση της δικαιούμενης χορηγίας ο δικαιούχος θα πρέπει να έχει διευθετήσει τις υποχρεώσεις του με τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, την Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων (Φόρος Εισοδήματος). Σημειώνεται ότι, με βάση τον περί Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικό) Νόμο του 2013 Ν.82(Ι)/2013, άρθρο 6Α «Συμψηφισμός Εσόδων και Εξόδων της Δημοκρατίας», ο Γενικός Λογιστής δύναται κατά την κρίση του, κατά τη διενέργεια οποιασδήποτε πληρωμής προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο να αποκόπτει οφειλόμενα ποσά προς οποιοδήποτε Υπουργείο, ή Τμήμα, ή Ανεξάρτητη Υπηρεσία ή άλλο Ειδικό Ταμείο του Κράτους.

9.3 Ανώτατα Όρια Επιλέξιμων Δαπανών ανά Κατηγορία Δαπανών και Οικονομικό Τομέα Δραστηριοποίησης

Α/Α	Επιλέξιμη Κατηγορία Δαπάνης	Ανώτατα Όρια Επιλέξιμων Δαπανών ανά Κατηγορία	
		Μεταποίηση	Ηλ. Εμπόριο - Υπηρεσίες - Τουρισμός
		Ποσό (€)	Ποσό (€)
1	(α) Εξοπλισμός (β) Ειδικές εγκαταστάσεις (γ) Κτήρια - Διαμόρφωση Χώρων	€115.000	€80.000
2	Κατάρτιση	€3.000	€3.000
3	Προβολή - Προώθηση	€5.000	€5.000
4	Άλλες Δαπάνες	€5.000	€5.000
5	Κεφάλαιο Κίνησης	€12.000	€7.000
	ΣΥΝΟΛΟ	€140.000	€100.000

9.3.1. Στην κατηγορία εξοπλισμός περιλαμβάνονται και τα **εμπορικά** μεταφορικά μέσα που είναι **απαραίτητα** για την διακίνηση εμπορευμάτων, προϊόντων και παροχή υπηρεσιών και θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της επιχείρησης, με ανώτατο όριο τις **€17.000**. Η επιλεξιμότητα του μεταφορικού μέσου θα αποφασίζεται ανάλογα με τη δραστηριότητα της επιχείρησης και την αναγκαιότητα χρήσης ειδικού οχήματος.

9.3.2. Η επιλογή του οικονομικού τομέα δραστηριότητας (Μεταποίηση/ Ηλ. Εμπόριο-Υπηρεσίες-Τουρισμός) εξαρτάται αποκλειστικά από το **κύριο αντικείμενο δραστηριότητας** της επιχείρησης.

10. Υποβολή Προτάσεων

10.1. Τα έντυπα Υποβολής των Προτάσεων υποβάλλονται **μόνο ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή** στη διεύθυνση: Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, 1421 Λευκωσία, με την ένδειξη «Σχέδιο Ενίσχυσης της Νεανικής Επιχειρηματικότητας».

10.2. Το Έντυπο Υποβολής της Πρότασης θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο και να επισυνάπτονται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα που ζητούνται σ' αυτό.

10.3. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να κρατήσουν αντίγραφο του Εντύπου Υποβολής της Πρότασης τους.

10.4. Έντυπο Υποβολής Πρότασης που ταχυδρομείται μετά την καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται στη δημόσια πρόσκληση, θεωρείται εκπρόθεσμο και δεν θα εξετάζεται.

10.5. Τονίζεται ότι μετά την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων δεν θα γίνεται αποδεκτή οποιαδήποτε τροποποίηση ή συμπλήρωση της υποβληθείσας πρότασης ή η υποβολή και αντικατάσταση στοιχείων, πληροφοριών ή αποδεικτικών στοιχείων εκτός και αν εμπίπτει στις πρόνοιες της παραγράφου 11.1.

10.6. Ο/η αιτητής/τρια μπορεί να ζητήσει **αναδιάρθρωση του προϋπολογισμού της υποβληθείσας πρότασης μόνο μια φορά και εν πάση περιπτώσει πριν από την καταβολή της χορηγίας στα πλαίσια της Β Φάσης** (Παράγραφος 14 - Καταβολή Δημόσιας Χρηματοδότησης), εφόσον η τροποποίηση συντελεί στην επίτευξη των στόχων της επιχειρηματικής πρότασης. Για το σκοπό αυτό, ο/η αιτητής/τρια θα πρέπει να υποβάλει σχετικό γραπτό αίτημα μαζί με όλα τα νέα δικαιολογητικά. Η αναδιάρθρωση αυτή δεν μπορεί να αυξήσει τον προϋπολογισμό ή να υπερβεί τα όρια ανά κατηγορία δαπάνης όπως φαίνεται στον πιο πάνω Πίνακα (άρθρο 9.3). **Υπογραμμίζεται ότι μετά την υλοποίηση & πιστοποίηση τουλάχιστον του 30% του έργου (Β Φάση) δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε τροποποίηση του προϋπολογισμού.**

11. Διαδικασίες Εξέτασης, Αξιολόγησης και Ένταξης των Προτάσεων

11.1 Έλεγχος Τυπικών Προϋποθέσεων και Δικαιολογητικών

11.1.1. Σε πρώτο στάδιο η Υπηρεσία προβαίνει στον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων, της επιλεξιμότητας, της κανονικότητας και της πληρότητας του επιχειρηματικού σχεδίου.

11.1.2. Στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι δεν συντρέχουν οι πιο πάνω προϋποθέσεις για ένταξη της πρότασης στο Σχέδιο, η αίτηση θα απορρίπτεται με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας και θα ενημερώνεται άμεσα ο αιτητής.

11.1.3. Εάν το Έντυπο Υποβολής Πρότασης δεν είναι πλήρως συμπληρωμένο ή κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών προκύψουν ελλείψεις εγγράφων γίνεται γραπτή ενημέρωση του ενδιαφερόμενου. Ο/η αιτητής/τρια υποχρεούται **εντός 30 ημερών** από την τελευταία ημερομηνία της περιόδου υποβολής των αιτήσεων ή από την ημερομηνία αποστολής της σχετικής επιστολής (με ταχυδρομείο, τηλεομοιότυπο ή και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί, να συμπληρώσει την αίτηση του και να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά.

Παρερχομένης άπρακτης της προθεσμίας αυτής ή σε περίπτωση που και τα νέα στοιχεία κρίνονται ανεπαρκή, η αίτηση θα απορρίπτεται με απόφαση του Διευθυντή και θα ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμενος.

Οι υπόλοιπες προτάσεις προχωρούν προς αξιολόγηση και βαθμολόγηση.

11.2 Αξιολόγηση και Βαθμολόγηση των Προτάσεων

Οι προτάσεις που δεν απορρίφθηκαν εξετάζονται στη συνέχεια από την Επιτροπή Αξιολόγησης και Βαθμολόγησης. Η αξιολόγηση των Προτάσεων θα γίνεται με τη διαδικασία της **συγκριτικής αξιολόγησης**. Με τη λήξη της περιόδου υποβολής των προτάσεων, όσες προτάσεις πληρούν τα κριτήρια και τις τυπικές προϋποθέσεις βαθμολογούνται με βάση τα **κριτήρια επιλογής** που επισυνάπτονται ως **Παράρτημα III**.

Η Επιτροπή κατά την αξιολόγηση των προτάσεων προσκαλεί τους αιτητές σε προσωπική συνέντευξη για να δώσουν τυχόν πρόσθετες πληροφορίες και εξηγήσεις σχετικά με τις προτάσεις τους. Σε περίπτωση που αιτητής/τρια δεν επιθυμεί να παρουσιασθεί για προσωπική συνέντευξη, η Επιτροπή προχωρά στην βαθμολόγηση της πρότασης του.

Οι προτάσεις που θα επιλεγούν και συμπεριληφθούν **στον κατάλογο των υποψηφίων για ένταξη τους στο Σχέδιο**, θα είναι αυτές που θα συγκεντρώσουν

τουλάχιστον το 60% της συνολικής βαθμολογίας και θα καταχωρούνται στο κατάλογο με σειρά προτεραιότητας με κριτήριο το ύψος της συνολικής βαθμολογίας.

11.3 Προτάσεις που θα Ενταχθούν στο Σχέδιο

α) Οι προτάσεις που τελικά θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα είναι αυτές με την ψηλότερη βαθμολογία, ακολουθώντας τον κατάλογο των υποψηφίων για ένταξη τους στο Σχέδιο μέχρι εξάντλησης του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της συγκεκριμένης προκήρυξης. Στις περιπτώσεις επενδυτικών προτάσεων που δεν μπορούν να τύχουν χρηματοδότησης λόγω εξάντλησης του σχετικού προϋπολογισμού ή γιατί απορρίπτονται λόγω χαμηλής βαθμολογίας θα γίνεται ανάλογη ενημέρωση των ενδιαφερομένων.

β) Σημειώνεται ότι ο τελικός κατάλογος των προτάσεων που θα ενταχθούν στο Σχέδιο θα επικυρώνεται από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Για τις προτάσεις που θα ενταχθούν στο Σχέδιο, θα υπογράφεται σχετική Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης μεταξύ του Δικαιούχου και του ΥΕΕΒΤ, με την οποία έκαστο μέρος θα αναλαμβάνει τις σχετικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις. Τις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις της επιχείρησης θα εγγυούνται άλλα δύο φυσικά πρόσωπα.

Η υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης θα γίνεται νοουμένου ότι έχει τεκμηριωθεί η δυνατότητα του αιτητή να χρηματοδοτήσει την προτεινόμενη επένδυση είτε μέσω ιδίων πόρων (π.χ. καταθέσεις) είτε μέσω σχετικής έγκρισης δανείου ή άλλης διευκόλυνσης από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Για όσους αιτητές δεν υπέβαλαν ικανοποιητικά στοιχεία για τη χρηματοδότηση της πρότασης κατά το στάδιο της αίτησης, θα δίδεται προθεσμία έξι (6) μηνών για προσκόμιση τους και υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης. Σε αντίθετη περίπτωση, η έγκριση θα ακυρώνεται και οι πόροι θα διατίθενται σε τυχόν επιλαχόντες αιτητές.

γ) Όλες οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο Σχέδιο, θα τηρούν ή δεσμεύονται να τηρούν την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για το περιβάλλον, την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση και ιδιαίτερα, τους νόμους και κανονισμούς που αναφέρονται στο **Παράρτημα IV** που επισυνάπτεται.

δ) Όλες οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο Σχέδιο δεσμεύονται να λαμβάνουν ικανοποιητικά μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας, με βάση την παράγραφο 2.2 του Παραρτήματος XII του Κανονισμού (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 1303/2013 και ειδικότερα τις πρόνοιες του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 821/2014. Ο Ενδιάμεσος Φορέας θα παρέχει καθοδήγηση, παρέχοντας πρότυπο σε ηλεκτρονική μορφή, για τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας σύμφωνα και με τον Οδηγό της Διαχειριστικής Αρχής για δράσεις δημοσιότητας όπως θα διαμορφωθεί για να καλύπτει τις πρόνοιες των Κανονισμών της ΠΠ2014-2020.

12. Υλοποίηση Επενδυτικών Έργων – Καταβολή των Χορηγιών

12.1. Οι νέοι επιχειρηματίες μπορούν να προχωρούν στην υλοποίηση των επενδύσεων τους μετά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης τους στο Υπουργείο, με αποκλειστικά δική τους ευθύνη και σύμφωνα πάντα με το επενδυτικό πρόγραμμα που δηλώνουν.

12.2. Η πλήρης υλοποίηση και αποπεράτωση των επενδύσεων τους σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στη **Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης** θα πρέπει να γίνεται μέσα σε χρονική περίοδο **24 μηνών** που ακολουθεί την ημερομηνία της επιστολής της εγκριτικής απόφασης που θα παραλαμβάνουν από το Υπουργείο. Η ημερομηνία λήξης της επένδυσης διαπιστώνεται από τα τιμολόγια και άλλα παραστατικά ή και με επιτόπου επιθεώρηση τους. **Επενδύσεις που δεν θα ολοκληρώνονται μέχρι την καταληκτική ημερομηνία δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.**

13. Παρακολούθηση Πορείας Υλοποίησης των Έργων

Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων θα γίνεται μέσω **αναλυτικών εκθέσεων προόδου (ενδιάμεσης & τελικής πιστοποίησης - ολοκλήρωσης)**. Το σχετικό έντυπο – υπόδειγμα θα αποστέλλει η Υπηρεσία του Υπουργείου σε όλες τις επιχειρήσεις που θα εγκριθούν.

Ο έλεγχος της πορείας υλοποίησης των έργων θα πραγματοποιείται μέσω φυσικών και οικονομικών πιστοποιήσεων, που θα διενεργούνται από την Υπηρεσία, η δε επιχείρηση υποχρεούται να προσκομίζει κάθε απαιτούμενη νόμιμη άδεια ή πιστοποιητικό που αφορά την επένδυση.

Οι εκθέσεις προόδου θα υποβάλλονται από την επιχείρηση προς την αρμόδια Υπηρεσία καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα.

Χρόνος Υποβολής Αναλυτικών Εκθέσεων Προόδου

ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ	ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΟΔΟΥ
Μετά την υλοποίηση τουλάχιστον του 30% του έργου και το αργότερο σε 12 μήνες από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης	Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου
Μετά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου, την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης και το αργότερο σε 24 μήνες από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης	Τελική Έκθεση Ολοκλήρωσης

Διευκρινίζεται ότι σε περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης ο αιτητής θα πρέπει να υλοποιήσει τουλάχιστον το 30% του εγκεκριμένου επενδυτικού του έργου, με ελάχιστο ποσό €10.000, και να υποβάλει την Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου. Στη συνέχεια και το αργότερο σε 24 μήνες από την ημερομηνία της επιστολής έγκρισης, ο αιτητής θα πρέπει να ολοκληρώσει την υλοποίηση των επενδύσεων που εγκρίθηκαν για χορηγία και να υποβάλει την Τελική Έκθεση Ολοκλήρωσης.

Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί η Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου ο αιτητής πρέπει να ενημερώσει γραπτώς το Υπουργείο για τους λόγους μη υλοποίησης της επένδυσης σε ποσοστό 30%. Η Υπηρεσία θα αποφασίσει κατά πόσο η καθυστέρηση είναι αιτιολογημένη έτσι ώστε να δοθεί ή όχι έγκριση για ολοκλήρωση του έργου εντός της χρονικής περιόδου των 24 μηνών που αναφέρεται πιο πάνω.

Εάν δεν υποβληθεί η Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου και δεν έχει ενημερωθεί το Υπουργείο, η Υπηρεσία εξετάζει αυτεπάγγελτα την πρόοδο του έργου και εάν διαπιστώσει ότι δεν πραγματοποιήθηκε ικανοποιητική πρόοδος στην υλοποίηση του εγκεκριμένου επενδυτικού έργου και δεν τεκμηριωθεί η πρόθεση του αιτητή για

υλοποίηση του έργου, η έγκριση θα ακυρώνεται με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας, το έργο θα απεντάσσεται από το Σχέδιο και θα αποδεσμεύονται οι σχετικοί πόροι.

14. Τρόπος καταβολής της Χορηγίας

Η καταβολή της Δημόσιας Χρηματοδότησης μπορεί να γίνεται σε τρεις (3) φάσεις όπως φαίνεται στον πιο κάτω Πίνακα.

Καταβολή Δημόσιας Χρηματοδότησης

Φάσεις Υλοποίησης Έργου	Πιστοποιηθέν Έργο	Δημόσια Χρηματοδότηση
Α ΦΑΣΗ	Υπογραφή Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης	Προκαταβολή που θα καλύπτει μέχρι 40% της εγκριμένης δημόσιας ενίσχυσης
Β ΦΑΣΗ	Μετά την υλοποίηση και πιστοποίηση δαπανών πέραν του 30% και μέχρι 60% του έργου	Χορηγία που αντιστοιχεί στο πιστοποιημένο επιλέξιμο κόστος, αφαιρουμένης τυχόν προκαταβολής και νοουμένου ότι το ποσό της επιλέξιμης επένδυσης υπερβαίνει το κατώτατο όριο επένδυσης των €10.000
Γ ΦΑΣΗ	Μετά την ολοκλήρωση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου, την επίτευξη των στόχων του και την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης	Χορηγία επί του υπόλοιπου επιλέξιμου κόστους που υλοποιήθηκε και πιστοποιήθηκε

α) Για την πληρωμή της προκαταβολής (Α Φάση) δεν είναι απαραίτητη η διενέργεια δαπανών. Απαιτείται όμως η υποβολή γραπτού αιτήματος από τον Δικαιούχο και η κατάθεση σχετικής εγγυητικής επιστολής από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ύψους 100% του ποσού της προκαταβολής. Η εγγυητική αποδεσμεύεται μετά την υλοποίηση και πιστοποίηση της επένδυσης που αναλογεί στην προκαταβολή που δόθηκε. Πρότυπο της επιστολής αυτής θα εξασφαλίζεται από το Υπουργείο.

Σημειώνεται ότι η προκαταβολή που καταβάλλεται σε Δικαιούχο Έργου που εντάσσεται στο Σχέδιο θα πρέπει να καλύπτεται από δαπάνες που καταβάλλονται από τον Δικαιούχο στο πλαίσιο εφαρμογής του Έργου και να δικαιολογείται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, σύμφωνα με τους όρους επιλεξιμότητας του Σχεδίου, το αργότερο τρία (3) έτη μετά το έτος καταβολής της προκαταβολής.

β) Για την πληρωμή του ποσού της Β Φάσης θα γίνεται οικονομικός και φυσικός έλεγχος της προόδου του έργου και για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου θα πρέπει να υπάρχουν τα πρωτότυπα παραστατικά τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών και οι αποδείξεις πληρωμής τους. Στις περιπτώσεις ανέγερσης νέων κτηριακών εγκαταστάσεων ή επέκτασης υφιστάμενων, θα πρέπει να παρουσιάζεται σχετική άδεια οικοδομής. Αν το εγκριμένο επενδυτικό πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει τέτοιες δαπάνες και δεν υπάρχει σχετική άδεια οικοδομής του κτηρίου του οποίου θα στεγαστεί η μονάδα θα πρέπει να υποβάλλονται έγγραφα εξασφάλισης στέγης της επιχείρησης καθώς και Βεβαίωση για τη νομιμότητα λειτουργίας της επιχείρησης στο συγκεκριμένο χώρο από τις Δημοτικές ή Κοινοτικές Αρχές.

γ) Για την πληρωμή του ποσού της Γ Φάσης εκτός από τη συνολική πιστοποίηση του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου του έργου απαιτείται και η πιστοποίηση της επίτευξης των στόχων που είναι:

- Εκκίνηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας που πιστοποιείται με την προσκόμιση τουλάχιστον των πρώτων τιμολογίων πώλησης.
- Δεσμευτικός Στόχος Απασχόλησης όπως αναφέρεται στην εγκριτική απόφαση. Ο συγκεκριμένος στόχος πρέπει να καλυφθεί κατά το 100% και ως εργαζόμενοι νοούνται οι πλήρως απασχολούμενοι. Σε περίπτωση που ο στόχος της απασχόλησης δεν καλυφθεί κατά 100% τότε το συγκεκριμένο κριτήριο επαναβαθμολογείται από την Υπηρεσία και αν η νέα βαθμολογία είναι κάτω από τις 60 μονάδες ή με την νέα σειρά κατάταξης η αίτηση ευρίσκεται εκτός του καταλόγου των προτάσεων που εντάσσονται στο Σχέδιο τότε αυτή απεντάσσεται από το Σχέδιο και απαιτείται εντόκως η επιστροφή τυχόν καταβληθείσας χορηγίας.
- Παρουσίαση όλων των απαραίτητων αδειών/ πιστοποιητικών λειτουργίας της επιχείρησης.

δ) Σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου. Σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά ψηλότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση υπολογίζεται επί της εγκριθείσας δαπάνης.

- ε) Κατά το στάδιο επαλήθευσης της επένδυσης η Αρμόδια Υπηρεσία δύναται να αναθεωρήσει το τελικό επιλέξιμο κόστος των εγκριμένων δαπανών, νοουμένου ότι δε ξεπερνά το συνολικό εγκριμένο προϋπολογισμό.
- στ) Σε περίπτωση μη υλοποίησης του έργου μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στο Άρθρο (13) σε βαθμό που η επιχείρηση να μπορεί να λειτουργήσει νόμιμα και να παράξει/ προσφέρει το προϊόν της, τότε αυτή χάνει το σχετικό δικαίωμα και ακολουθούνται οι διαδικασίες απένταξης της από το Σχέδιο και επιστροφής του ποσού τυχόν καταβληθείσας χορηγίας προσαυξημένου με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται .
- ζ) Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης της εγκριτικής απόφασης που αφορά αύξηση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.
- η) Τροποποιήσεις που αφορούν, αλλαγή επωνυμίας ή αλλαγή εταιρικής σύνθεσης ή και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της επιχείρησης, γίνονται με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας.
- θ) Η υποβολή των αποδεικτικών στοιχείων και όλων των απαραίτητων αδειών για καταβολή της τελευταίας δόσης της χορηγίας (Γ Φάση) θα πρέπει να γίνεται το αργότερο σε τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία λήξης της περιόδου υλοποίησης των επενδύσεων που αναφέρεται στην εγκριτική επιστολή. Σε περίπτωση κωλύματος θα πρέπει να υποβάλλεται τεκμηριωμένο αίτημα για παράταση και ανάλογη απόφαση θα λαμβάνεται από το Διευθυντή της Υπηρεσίας Βιομηχανικής Ανάπτυξης.

15. Κυρώσεις - Εγγυήσεις

Εάν διαπιστωθεί η υποβολή ψευδούς δήλωσης ή στοιχείων και πληροφοριών πριν ή και μετά την παραχώρηση χορηγίας, η αίτηση της συγκεκριμένης επιχείρησης απορρίπτεται και απαιτείται η επιστροφή τυχόν καταβληθείσας χορηγίας προσαυξημένης με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Επίσης, δυνατόν να λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα εναντίον της επιχείρησης, όπως ο αποκλεισμός της από όλα τα Σχέδια Ενισχύσεων ή/και η λήψη νομικών μέτρων εναντίον της.

Βάσει του άρθρου (71) του Κανονισμού ΕΕ 1303/2013, γίνεται δημοσιονομική διόρθωση και αναλογική ανάκτηση του ποσού που έχει καταβληθεί αχρεωστήτως προσαυξημένου με τόκο, αν σε περίοδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής της χορηγίας, η χρηματοδοτούμενη επένδυση υπόκειται σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος,
- αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,
- ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των έργων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

Σε περίπτωση που από την ημερομηνία έγκρισης της πρότασης μέχρι και τη συμπλήρωση τριετίας (3ετίας) από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης τελικής πιστοποίησης του έργου (τελική πληρωμή της χορηγίας/ Γ Φάση) διαπιστωθεί :

- πώληση ή μεταβίβαση της επιχείρησης ή αλλαγή της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης
- πώληση ή μεταβίβαση για οποιονδήποτε λόγο ή εκμίσθωση πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν επιχορηγηθεί

χωρίς προηγούμενη έγκριση τροποποίησης της αρχικής εγκριτικής απόφασης, η εγκριτική απόφαση θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και γίνεται αμέσως δημοσιονομική διόρθωση και αναλογική ανάκτηση του ποσού που έχει καταβληθεί αχρεωστήτως, προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις, προσαυξημένου με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Η έγκριση τροποποίησης της αρχικής εγκριτικής απόφασης εντός της περιόδου των τριών (3) χρόνων από την ημερομηνία της απόφασης τελικής πιστοποίησης του έργου μπορεί να γίνεται μόνο για πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις και μετά από εισήγηση του Διευθυντή της Υπηρεσίας προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου.

Σε οποιαδήποτε από τις παραπάνω περιπτώσεις θα πρέπει να διατηρείται το ίδιο ποσοστό συμμετοχής επιλέξιμων εταίρων στο κεφάλαιο της επιχείρησης.

Ο Δικαιούχος θα πρέπει να θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της Διαχειριστικής Αρχής, του Ενδιάμεσου Φορέα, της Αρχής Πιστοποίησης, της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου και της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Αειφόρος Ανάπτυξη» όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία του έργου και γενικότερα σε όλους τους ελεγκτικούς φορείς της Κύπρου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρόσθετα θα δέχεται επιτόπιες σε κάθε περίπτωση επαληθεύσεις από τον ΕΦ, καθώς και ελέγχους από τα άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα και σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να δίνει όλες τις αναγκαίες επεξηγήσεις.

Σύμφωνα με το Άρθρο 140 του Κανονισμού 1303/2013 κάθε επιχείρηση που εντάσσεται στο Σχέδιο θα πρέπει να τηρεί ξεχωριστό φάκελο στον οποίο θα καταχωρούνται όλα τα σχετικά έγγραφα (τιμολόγια, αποδείξεις, συμφωνίες, κ.α.) που αφορούν την υλοποίηση της επενδυτικής της πρότασης και τα οποία θα φυλάσσονται για περίοδο τουλάχιστον τριών ετών, από την 31η Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στην ΕΕ στους οποίους περιλαμβάνεται η δαπάνη της πράξης και θα καταστρέφονται μόνο μετά την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Επίσης κάθε επιχείρηση που εντάσσεται στο Σχέδιο, θα πρέπει να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα ή κατάλληλη λογιστική κωδικοποίηση στο λογιστικό της σύστημα ή ξεχωριστό τραπεζικό λογαριασμό ή ξεχωριστό λογιστικό αρχείο που αφορά το επενδυτικό της έργο. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι τα έγγραφα δεν τηρούνται σωστά με αποτέλεσμα να απολεσθεί η κοινοτική συνεισφορά από το Κράτος, τότε οι επιχειρήσεις θα επιστρέφουν τη σχετική χορηγία προσαυξημένη με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Για το σκοπό αυτό θα υπογράφεται σχετική Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης μεταξύ των δικαιούχων που θα ενταχθούν στο Σχέδιο και του ΥΕΕΒΤ, με την οποία έκαστο μέρος θα αναλαμβάνει τις σχετικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις. Τις δεσμεύσεις και υποχρεώσεις των νέων δικαιούχων θα εγγυούνται δύο φυσικά πρόσωπα.

16. Ενστάσεις

- Αιτητές των οποίων οι προτάσεις απορρίπτονται λόγω μη επιλεξιμότητας ή που δεν περιλαμβάνονται στους τελικούς καταλόγους για ένταξη τους στο Σχέδιο ή και για παροχή χορηγίας λόγω χαμηλής βαθμολογίας ή μέρος των επενδύσεων τους έχει απορριφθεί γιατί θεωρήθηκαν μη επιλέξιμες, έχουν το δικαίωμα όπως μέσα σε 30 μέρες από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής επιστολής του Υπουργείου ή του εμβάσματος της χορηγίας στον τραπεζικό λογαριασμό της επιχείρησης, να υποβάλουν γραπτή ένσταση που θα αποστέλλεται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή προς το Υπουργείο.

Στην επιστολή θα πρέπει να ζητείται επανεξέταση της αίτησης παραθέτοντας τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους πιστεύεται ότι η επενδυτική πρόταση ή μέρος της δεν έπρεπε να απορριφθεί ή δεν βαθμολογήθηκε σωστά.

- Οι ενστάσεις αυτές θα εξετάζονται από τριμελή Επιτροπή Λειτουργιών του Υπουργείου που θα ορίζεται για το σκοπό αυτό από τον Γενικό Διευθυντή. Στην Επιτροπή Εξέτασης των Ενστάσεων θα συμμετέχει Λειτουργός που έχει εμπλακεί ενεργά στην ετοιμασία του Σχεδίου αλλά δεν θα συμμετέχει κανένας Λειτουργός που αποτέλεσε μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης & Βαθμολόγησης για το συγκεκριμένο Σχέδιο. Σκοπός της Επιτροπής Ενστάσεων είναι να διασφαλίσει ότι η πρόταση έτυχε ίσης και δίκαιης μεταχείρισης από την Επιτροπή Αξιολόγησης & Βαθμολόγησης και την Υπηρεσία.
- Οι Κατευθυντήριες Γραμμές διαχείρισης των ενστάσεων παρουσιάζονται στο **Παράρτημα V**.

- Σε όλες τις περιπτώσεις υποβολής ενστάσεων που τελικά δεν ικανοποιούνται, οι αιτητές διατηρούν το δικαίωμα αν το επιθυμούν να προσφύγουν στο Ανώτατο Δικαστήριο.

17. Ερμηνείες– Τροποποιήσεις

Ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας, ερμηνεύει, συμπληρώνει και τροποποιεί όπου αιτιολογημένα παρουσιάζεται πρόβλημα, τους όρους και πρόνοιες του Σχεδίου που διευκολύνουν την εφαρμογή του, αφού εξασφαλίσει την εκ των προτέρων έγκριση της Διαχειριστικής Αρχής.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2015

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Μη Επιλέξιμες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες

Μη επιλέξιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες

Πιο κάτω περιγράφονται **οι μη επιλέξιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες** για συμμετοχή στο «Σχέδιο Ενίσχυσης της Νεανικής Επιχειρηματικότητας».

- 1.** Οι δραστηριότητες επιχειρήσεων που σχετίζονται με την πρωτογενή παραγωγή ή μεταποίηση ή εμπορία γεωργικών προϊόντων όπως απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (αντίγραφο του επισυνάπτεται).
- 2.** Δραστηριότητες που σχετίζονται με τους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.
- 3.** Δραστηριότητες χονδρικού και λιανικού εμπορίου
Διευκρινίζεται ότι εμπόριο οποιουδήποτε προϊόντος ή υπηρεσίας (εξαιρουμένων αυτών της παρ.1. και 2.) που διενεργείται μόνο με τη χρήση Ηλεκτρονικού Εμπορίου (μέσω Ηλεκτρονικού Υπολογιστή – Internet) και τη χρησιμοποίηση εφαρμογής λογισμικού ηλεκτρονικής παραγγελιοληψίας αποτελούν επιλέξιμες δραστηριότητες.
- 4.** Η απόκτηση οχημάτων οδικών μεταφορών προς επιχειρήσεις που θα εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ
Προβλεπόμενος στο άρθρο 32 της συνθήκης

(1) Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	(2) Περιγραφή εμπορευμάτων
Κεφάλαιο 1	Ζώα ζώντα
Κεφάλαιο 2	Κρέατα και βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων
Κεφάλαιο 3	Ιχθείς, μαλακόστρακα και μαλάκια
Κεφάλαιο 4	Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Ωά πτηνών. Μέλι φυσικόν
Κεφάλαιο 5 05.04	Έντερα, κύστεις και στόμαχοι ζώων, ολόκληρα ή εις τεμάχια, πλην των εξ ιχθύων τοιούτων
05.15	Προϊόντα ζωικής προελεύσεως, μη αλλαχού κατονομαζόμενα ή περιλαμβανόμενα. Μη ζώντα ζώα των κεφαλαίων 1 και 3, ακατάλληλα διά την ανθρώπινη κατανάλωση
Κεφάλαιο 6	Φυτά ζώντα και προϊόντα ανθοκομίας
Κεφάλαιο 7	Λαχανικά, φυτά, ρίζαι και κόνδυλοι, άπαντα εδώδιμα
Κεφάλαιο 8	Καρποί και σπώραι εδώδιμοι. Φλοιοί εσπεριδοειδών και πεπόνων
Κεφάλαιο 9	Καφές, τέιον και αρτύματα (μπαχαρικά), εξαιρέσει του ματέ (κλάσις 09.03)
Κεφάλαιο 10	Δημητριακά
Κεφάλαιο 11	Προϊόντα αλευροποιίας, βύνη, άμυλα, γλουτένη, ινουλίνη
Κεφάλαιο 12	Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις. Σπέρματα, σπόροι σποράς και διάφοροι καρποί. Βιομηχανικά και φαρμακευτικά φυτά. Άχυρα και χορτονομαί.
Κεφάλαιο 13 ex 13.03	Πηκτίνη
Κεφάλαιο 15	
15.01	Λίπος χοίρειον υπό την ονομασίαν “saindoux” και λοιπά χοίρεια λίπη, λαμβανόμενα διά πίεσεως ή τήξεως. Λίπη πουλερικών λαμβανόμενα διά πίεσεως ή τήξεως
15.02	Λίπη βοοειδών, προβατοειδών και αιγοειδών, ακατέργαστα ή τετηγμένα, περιλαμβανομένων και των λιπών των λεγομένων πρώτης εκθλίψεως
15.03	Στεατίνη, ελαιοστεατίνη, έλαιον του υπό την ονομασία “saindoux” χοιρείου λίπους και ελαιομαργαρίνη, άνευ προσθήκης γαλακτοματοποιών ουσιών, άνευ αναμείξεως ή παρασκευής τινός
15.04	Λίπη και έλαια ιχθύων και θαλασσίων θηλαστικών, έστω και εξηυγενισμένα

(1) Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	(2) Περιγραφή εμπορευμάτων
15.07	Έλαια φυσικά μόνιμα, ρευστά ή αλοιφώδη, ακαθάριστα κεκαθαρμένα ή εξηυγενισμένα
15.12	Έλαια και λίπη ζωικά ή φυτικά υδρογονωμένα, έστω και εξηυγενισμένα, αλλ' ουχί περαιτέρω επεξεργασμένα
15.13	Μαργαρίνη, απομίμησις χοιρείου λίπους (simili saindoux) και έτερα βρώσιμα λίπη παρασκευασμένα
15.17	Υπολείμματα προκύπτοντα εκ της επεξεργασίας των λιπαρών ουσιών ή των ζωικών ή φυτικών κηρών
Κεφάλαιο 16	Παρασκευάσματα κρεάτων, ιχθύων, μαλακοστράκων και μαλακίων
Κεφάλαιο 17	
17.01	Σάκχαρις τεύτλων και σακχαροκαλάμου, εις στερεάν κατάστασιν
17.02	Έτερα, σάκχαρα, σιρόπια. Υποκατάστατα του μέλιτος, έστω και μμειγμένα μετά φυσικού μέλιτος. Σάκχαρα και μελάσσαι κεκαυμένα.
17.03	Μελάσσαι, έστω και αποχρωματισμένα
17.05(*)	Σάκχαρα, σιρόπια και μελάσσαι, άπαντα αρωματισμένα ή τεχνικώς κεχρωσμένα (περιλαμβανομένης και της δια βανίλλης ή βανιλίνης αρωματισμένης σακχάρεως) εξαιρουμένων των χυμών οπωρών μετά προσθήκης σακχάρεως εις πάσαν αναλογίαν
Κεφάλαιο 18	
18.01	Κακάον εις βαλάνους και θραύσματα βαλάνων, ακατέργαστα ή πεφρυγμένα
18.02	Κελύφη, φλοιοί, μεμβράναι και απορρίμματα κακάου
Κεφάλαιο 20	Παρασκευάσματα οσπρίων, λαχανικών, οπωρών και ετέρων φυτών ή μερών φυτών
Κεφάλαιο 22	
22.04	Γλεύκος σταφυλών, μερικώς ζυμωθέν, έστω και αν η ζύμωσις ανεστάλη καθ' οιονδήποτε έτερον τρόπον, εξαιρέσει της διά προσθήκης οينوπνεύματος
22.05	Οίνοι εκ νωπών σταφυλών. Γλεύκος εκ νωπών σταφυλών, ούτινος η ζύμωσις ανεστάλη τη προσθήκη οينوπνεύματος (περιλαμβανομένων και των μιστελιών)
22.07	Μηλίτης, απίτης, υδρόμελι και έτερα ποτά προερχόμενα εκ ζυμώσεως
ex 22.08(*) ex 22.09(*)	Αιθυλική αλκοόλη, μετουσιωμένη ή μη, οιουδήποτε αλκοολομετρικού τίτλου, λαμβανόμενη από γεωργικά προϊόντα περιλαμβανόμενα στο παράρτημα I της συνθήκης, εξαιρουμένων των αποσταγμάτων, ηδύποτων και ετέρων οينوπνευματωδών ποτών, συνθέτων αλκοολούχων παρασκευασμάτων (καλουμένων συμπετυκνωμένων εκχυλισμάτων) δια την Παρασκευή ποτών
ex 22.10(*)	Όξος εδώδιμον και υποκατάστατα αυτού εδώδιμα
Κεφάλαιο 23	Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφαί παρεσκευασμένα δια ζώα

(1) Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	(2) Περιγραφή εμπορευμάτων
<p>Κεφάλαιο 24</p> <p>24.01</p> <p>Κεφάλαιο 45</p> <p>45.01</p> <p>Κεφάλαιο 54</p> <p>54.01</p> <p>Κεφάλαιο 57</p> <p>57.01</p>	<p>Καπνός ακατέργαστος ή μη βιομηχανοποιημένος. Απορρίμματα καπνού</p> <p>Φελλός, φυσικός ακατέργαστος και απορρίμματα φελλού. Φελλός εις θραύσματα, κόκκους ή κόνιν</p> <p>Λίνον, ακατέργαστον, μουσκευμένον, αποφλοιωμένον, κτενισμένον ή άλλως πως κατειργασμένον, μη όμως νηματοποιημένον: Στυπία και απορρίμματα (περιλαμβανομένου και του εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών προερχομένου λίνου)</p> <p>Κάνναβις (<i>Cannabis, sativa</i>) ακατέργαστος, μουσκευμένη, αποφλοιωμένη, κτενισμένη ή άλλως κατειργασμένη, αλλά μη νηματοποιημένη. Στυπία και απορρίμματα καννάβεως (περιλαμβανομένων και των προερχομένων εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών)</p>
<p>(*) Κλάση που προστέθηκε από το άρθρο 1 του κανονισμού αριθ. 7α του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, της 18^{ης} Δεκεμβρίου 1959 (ΕΕ 7 της 30.1.1961, σ. 71/61)</p>	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Τυπικές Προϋποθέσεις Συμμετοχής

A.	Τυπικές προϋποθέσεις
1.	Η πρόταση έχει υποβληθεί εντός της τεθείσας από την πρόσκληση προθεσμίας.
2.	Η πρόταση έχει υποβληθεί στα τυποποιημένα έντυπα που προβλέπονται στην πρόσκληση.
3.	Η πρόταση περιέχει όλα τα συνοδευτικά έγγραφα όπως αυτά καθορίζονται τόσο στη πρόσκληση όσο και στο έντυπο Αίτησης Υποβολής Πρότασης.
4.	Τα τυποποιημένα έντυπα της πρότασης και τα συνοδευτικά έγγραφα είναι πλήρως συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα.
5.	Ο αιτητής εμπήπτει στους δυνητικούς δικαιούχους που καθορίζονται στην πρόσκληση.
6.	Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται στις επιλέξιμες περιοχές οι οποίες αναφέρονται στην πρόσκληση.
7.	Ο προϋπολογισμός του Έργου είναι μέσα στα καθορισμένα όρια.

B.	Επιλεξιμότητα
1.	Συμβατότητα του προτεινόμενου έργου με το αντικείμενο, τους στόχους και τις Κατηγορίες Δραστηριοτήτων, καθώς επίσης και τους όρους επιλεξιμότητας, όπως αναφέρονται στην πρόσκληση.
2.	Συμβατότητα της χρονικής περιόδου υλοποίησης του έργου με τους όρους που καθορίζονται στο Σχέδιο και στην Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.
3.	Ο αιτητής θα πρέπει να αποδείξει ότι διαθέτει τους απαιτούμενους χρηματοοικονομικούς πόρους για να υλοποιήσει το προτεινόμενο έργο.
4.	Το προτεινόμενο έργο είναι συμβατό με τις πρόνοιες των σχετικών Κοινοτικών Κανονισμών, ώστε οι δαπάνες να είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση.

Γ.	Κριτήρια για τη Συμβατότητα με Εθνικές και Κοινοτικές Πολιτικές (κανονικότητα της πρότασης)
1.	Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον αιτητή της εθνικής νομοθεσίας και των κοινοτικών κανόνων για το περιβάλλον.
2.	Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον αιτητή της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και για τη μη διάκριση.
3.	Τήρηση / δέσμευση τήρησης από τον αιτητή των κανονισμών δημοσιότητας και πληροφόρησης.

Δ.	Πληρότητα της Πρότασης
1.	Πλήρης και σαφής τεκμηριωμένη περιγραφή του προτεινομένου έργου σύμφωνα με την πρόσκληση.
2.	Σαφής καταγραφή των δραστηριοτήτων, των διακριτών τμημάτων του έργου και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης (χρονικού προγραμματισμού).
3.	Σαφής καταγραφή κόστους υλοποίησης ανά φάση και αξιολόγηση.
4.	Σαφής τεκμηρίωση αναμενόμενων αποτελεσμάτων.
5.	Σαφής και τεκμηριωμένη περιγραφή του τρόπου διοίκησης.
6.	Σαφής περιγραφή τρόπου λειτουργίας.
7.	Ύπαρξη απαιτούμενων αδειών όπως αυτές περιγράφονται στο σχετικό Έντυπο Αίτησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Κριτήρια Επιλογής / Βαθμολόγησης Προτάσεων

Κριτήρια Επιλογής Προτάσεων/ Βαθμολόγησης Προτάσεων

Τα κριτήρια επιλογής των προτάσεων, καθώς και οι αντίστοιχοι συντελεστές βαρύτητας παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα.

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	Συντελεστής Βαρύτητας
1	Γνώσεις Υποψηφίων (εκπαίδευση, κατάρτιση και συνάφεια σπουδών)	15%
2	Εργασιακή Εμπειρία (προηγούμενη εργασιακή εμπειρία και ειδικότερα συναφής εμπειρία με το αντικείμενο)	15%
3	Πληρότητα & Σκοπιμότητα Επιχειρηματικού Σχεδίου (ωριμότητα έργου, δυνατότητα χρηματοδότησης κτλ.)	15%
4	Βιωσιμότητα Επιχείρησης	30%
5	Θέσεις Εργασίας (αριθμός θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν με την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου)	15%
6	Ανάπτυξη, Παραγωγή & Εμπορία Νέων Προϊόντων & Υπηρεσιών	10%
	ΣΥΝΟΛΟ	100%

Κριτήριο 1: Γνώσεις Υποψηφίων (εκπαίδευση, κατάρτιση και συνάφεια σπουδών)

Το κριτήριο αφορά την εξέταση και αξιολόγηση των γνώσεων που έχουν οι υποψήφιοι (εκπαίδευση, κατάρτιση, επιμόρφωση κτλ.). Οι γνώσεις των υποψηφίων τεκμηριώνονται με τίτλους σπουδών και άλλα παραστατικά που περιέχονται στο φάκελο υποβολής της επενδυτικής πρότασης.

Η συνάφεια των γνώσεων με την προτεινόμενη δραστηριότητα αποτελεί πλεονέκτημα.

Κριτήριο 2: Εργασιακή Εμπειρία (προηγούμενη εργασιακή εμπειρία και ειδικότερα συναφής εμπειρία με το αντικείμενο)

Αξιολόγηση της εργασιακής εμπειρίας των υποψηφίων. Η εμπειρία των υποψηφίων τεκμηριώνεται, όπου είναι δυνατό, με σχετικές βεβαιώσεις/ επιστολές προηγούμενων εργοδοτών ή και άλλα αποδεικτικά στοιχεία.

Η συνάφεια της προηγούμενης εμπειρίας με την προτεινόμενη δραστηριότητα αποτελεί πλεονέκτημα.

Κριτήριο 3: Πληρότητα & Σκοπιμότητα Επιχειρηματικού Σχεδίου (ωριμότητα έργου, δυνατότητα χρηματοδότησης κτλ.)

Εξέταση και αξιολόγηση των ακόλουθων στοιχείων της πρότασης: αρτιότητα και πληρότητα του σχεδιασμού της, δυνατότητα υλοποίησης της εντός του καθορισμένου χρονοδιαγράμματος, ωριμότητα, χρηματοδότηση της επένδυσης, συμβολή στην ανάπτυξη απομακρυσμένων ή και μειονεκτικών περιοχών κτλ.

Κριτήριο 4: Βιωσιμότητα Επιχείρησης

Το κριτήριο καλύπτει την αξιολόγηση της βιωσιμότητας της προτεινόμενης επενδυτικής πρότασης και της δυνατότητας διάθεσης των προϊόντων ή και υπηρεσιών σε σχέση με την γενική κατάσταση της αγοράς (ποιότητα προϊόντων/ υπηρεσιών, ιδιαίτερα πλεονεκτήματα και χαρακτηριστικά, δυνατότητες διάθεσης τους σε αγορές του εξωτερικού - εξωστρέφεια επιχειρήσεων, ανταγωνιστική θέση της προτεινόμενης επιχείρησης κα.)

Επιπρόσθετα λαμβάνονται υπόψη τα προβλεπόμενα αποτελέσματα για τα πρώτα πέντε (5) χρόνια της επιχείρησης όπως αυτά φαίνονται στο έντυπο αίτησης.

Κριτήριο 5: Θέσεις Εργασίας (αριθμός θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν με την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου)

Λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης που θα δημιουργηθούν ως αποτέλεσμα της προτεινόμενης επένδυσης. Οι θέσεις που θα ληφθούν υπόψη για σκοπούς βαθμολόγησης βασίζονται στην ρεαλιστικότητα του στόχου και ο αιτητής δεσμεύεται για δημιουργία τους.

Κριτήριο 6: Ανάπτυξη, Παραγωγή και Εμπορία Νέων Προϊόντων & Υπηρεσιών

Αξιολόγηση των προϊόντων ή και υπηρεσιών που θα προσφέρει η επιχείρηση σε σχέση με το βαθμό καινοτομίας ή και διαφορετικότητας από άλλα παρόμοια προϊόντα ή και υπηρεσίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – Νόμοι και Κανονισμοί για το Περιβάλλον, την Ισότητα Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και μη Διάκριση

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Ο Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμοι 2005 έως 2014, Ν.140(Ι)/2005 έως 2014.
- Ο Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον Ορισμένων Σχεδίων και Προγραμμάτων Νόμος, Ν. 102(Ι)/2005.
- Ο Περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμος, Ν. 153(Ι)/2003.
- Οι Περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και του Εδάφους Νόμοι του 2002 έως 2013 – (Ν. 106/2002).
- Ο Περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου Νόμος 23(Ι)/2010.
 - Πιστοποίηση Επιχειρήσεων και Προσωπικού όσον αφορά Σταθερό Εξοπλισμό Ψύξης, Κλιματισμού και Αντλιών Θερμότητας Κανονισμοί του 2010 - (Κ.Δ.Π. 133/2010).
 - Πιστοποίηση Προσωπικού Ασχολούμενου με την Ανάκτηση Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου από Συσκευές Χειρισμού και Προστασίας Υψηλής Τάσης Κανονισμοί του 2010 - (Κ.Δ.Π. 134/2010).
 - Πιστοποίηση Προσωπικού που Προβαίνει σε Ανάκτηση Ορισμένων Διαλυτών με βάση Φθοριούχα Αέρια Θερμοκηπίου από Εξοπλισμό, Κανονισμοί του 2010 - (Κ.Δ.Π. 135/2010).
 - Πιστοποίηση Επιχειρήσεων και Προσωπικού όσον αφορά τα Μόνιμης Εγκατάστασης Συστήματα Πυροπροστασίας και Πυροσβεστήρες, Κανονισμοί του 2010 - (ΚΔΠ 132/2010).
- Νόμος 16(Ι)/2011 για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος.
 - Κ.Δ.Π. 66/2011 για τις ουσίες που καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Υποχρεώσεις αναφορικά με Ουσίες, Προϊόντα και Εξοπλισμό).
- Νόμος που προβλέπει για τη λήψη μέτρων προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος από την ελευθέρωση στο περιβάλλον ή τη διάθεση στην αγορά γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, για τις προϋποθέσεις χορήγησης της σχετικής άδειας και για συναφή θέματα (Αρ. 160(Ι)/2003).
- Ο Περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμος 2002 έως 2012 {Ν. 132(Ι)/2002, Ν. 125(Ι)/2012}.
 - Σε περίπτωση που οι συνολικές ετήσιες ποσότητες συσκευασιών που τοποθετεί η επιχείρηση στην Κυπριακή αγορά, ξεπερνούν τους 2 τόνους, τότε

αυτή θα πρέπει να αναλαμβάνει το κόστος διαχείρισής τους συμμετέχοντας σε συλλογικό σύστημα.

- Οι Περί Αποβλήτων Νόμοι του 2011 έως (αρ. 2) 2014 – {185(Ι)/2011, 32(Ι)/2014}.
 - Διαχείριση Αποβλήτων Ελαστικών Κ.Δ.Π. 61/2011.
 - Ηλεκτρικές Στήλες και Συσσωρευτές Κ.Δ.Π. 125/2009.
 - Ο παραγωγός (π.χ. εισαγωγέας) ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών οφείλει να αναλαμβάνει το κόστος διαχείρισής τους όταν αυτά καταστούν απόβλητα, οργανώνοντας ατομικό σύστημα ή συμμετέχοντας σε συλλογικό σύστημα.
 - Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού Κ.Δ.Π. 668/2004, Κ.Δ.Π. 378/2009.
 - Ο παραγωγός (π.χ. εισαγωγέας) ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού οφείλει να αναλαμβάνει το κόστος διαχείρισής του όταν αυτός καταστεί απόβλητο, οργανώνοντας ατομικό σύστημα ή συμμετέχοντας σε συλλογικό σύστημα.
 - Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων Κ,Δ.Π. 562/2003, Κ,Δ.Π. 618/2007, Κ,Δ.Π. 147/2014.
- Ο Περί διαχείρισης των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας νόμος (Ν.82(Ι)/2009).
 - Έγκριση σχεδίου διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων.
 - Άδεια εγκατάστασης εξορυκτικών αποβλήτων.
 - Πιστοποιητικό κατάλληλης χωροθέτησης για κατασκευή νέων και μετατροπή υφιστάμενων εγκαταστάσεων εξορυκτικών αποβλήτων.
- Ο περί Βιομηχανικών Εκπομπών Νόμος του 2013, Ν. 184(Ι)/2013, Έκδοση Άδειας Βιομηχανικών Εκπομπών.
- Οι περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου Νόμοι 2004 έως 2007.
- Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον από Εξοπλισμό προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους) Κανονισμοί του 2003 (Κ.Δ.Π. 535/2003).

ΙΣΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

- Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος των Γυναικών Νόμος του 1985 (Ν.78/1985)
- Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικός) Νόμος του 2002 (Ν.1(III)/2002)
- Το Πρωτόκολλο 12 του Νόμου στην Ευρωπαϊκή Συνθήκη για την Προστασία των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών (επικύρωση), 2002 (L. 13(III)/2002)
- Τον Περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμο του 2002 (Ν.205(I) 2002), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2004	(Ν.191(I)/2004)
Νόμος του 2006	(Ν.40(I)/2006)
Νόμος του 2007	(Ν.176(I)/2007)
Νόμος του 2009	(Ν.39(I)/2009)

- Τον περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για την Ίδια Εργασία ή για Εργασία στην οποία αποδίδεται Ίση Αξία Νόμο του 2002(Ν.177(I)/2002)), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2004	(Ν.193(I)/2004)
Νόμος του 2009	(Ν.38(I)/2009)

- Τον περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στα Επαγγελματικά Σχέδια Κοινωνικής Ασφάλισης Νόμο του 2002(Ν.133(I)/2002)), όπως τροποποιήθηκε με τον τροποποιητικό Νόμο του 2009 (Ν.40(I)/2009)
- Τον περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμο του 1997(Ν.100(I)/1997), όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2000	(Ν.45(I)/2000)
Νόμος του 2002	(Ν.64(I)/2002)
Νόμος του 2007	(Ν.109(I)/2007)
Νόμος του 2008	(Ν.8(I)/2008)
(Αρ. 2) Νόμος του 2008	(Ν.43(I)/2008)
Νόμος του 2011	(Ν.70(I)/2011)

- Τους περί Προστασίας της Μητρότητας (Ασφάλεια και Υγεία) στην Εργασία Κανονισμούς του 2002 (ΚΔΠ 255/2002)
- Τον περί Γονικής Άδειας και Άδειας για Λόγους Ανωτέρας Βίας Νόμο (Ν.69(Ι)2002) , όπως τροποποιήθηκε με τους πιο κάτω (τροποποιητικούς) Νόμους:

Νόμος του 2007	(Ν.111(Ι)/2007)
Νόμος του 2010	(Ν.11(Ι)/2010)
Νόμος του 2012	(Ν.47(Ι)/2012)

- Τον περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών (Πρόσβαση σε Αγαθά και Υπηρεσίες και στην Παροχή Αυτών) Νόμο (Ν.18(Ι)/2008) όπως τροποποιήθηκε με τον τροποποιητικό Νόμο του 2013 (Ν.89(Ι)/2013)
- Τους περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Πρόσβαση σε Αγαθά και Υπηρεσίες (Παροχής Ανεξάρτητης Συνδρομής) Κανονισμούς του 2010 (Κ.Δ.Π. 483/2010)

Τα έργα πρέπει να συνάδουν με τις Κοινοτικές και Εθνικές Πολιτικές για την Ισότητα Ανδρών και Γυναικών οι οποίες συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

α) Οικονομική Ανεξαρτησία των γυναικών συμπεριλαμβανομένης της ισότητας ευκαιριών αναφορικά με την πρόσβαση, ανέλιξη και εκπαίδευση στην εργασία, της εξάλειψης των εκπαιδευτικών στερεοτύπων, της ενίσχυσης της γυναικείας επιχειρηματικότητας, της συμφιλίωσης της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

β) Ίση Αμοιβή για Ίση Εργασία και Εργασία Ίσης Αξίας

γ) Ισότητα στις θέσεις λήψης αποφάσεων στην πολιτική, οικονομική ζωή στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα

δ) Εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και την προστασία των θυμάτων περιλαμβανομένου της οικογενειακής βίας, της σεξουαλικής παρενόχλησης στο χώρο εργασίας και της εμπορίας προσώπων.

ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

- Οι περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμοι του 2000 έως (Αρ. 2) του 2007
- Οι περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία Νόμοι του 2004 και 2007
- Ν.42 (Ι) 2004 Ο περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμος του 2004
- Ν.59 (Ι) 2004 Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Προσώπων Άσχετα από Φυλετική ή Εθνοτική Καταγωγή Νόμος του 2004

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Κατευθυντήριες Γραμμές Διαχείρισης Ενστάσεων

Κατευθυντήριες Γραμμές Διαχείρισης Ενστάσεων

(I) Στάδιο Αξιολόγησης Πρότασης:

Αιτητές των οποίων οι προτάσεις / αιτήσεις απορρίπτονται **(i)** λόγω μη επιλεξιμότητας (πρώτο στάδιο αξιολόγησης – τυπικές προϋποθέσεις) ή **(ii)** που δεν περιλαμβάνονται στους τελικούς καταλόγους για ένταξη τους στο Σχέδιο για παροχή χορηγίας λόγω χαμηλής βαθμολογίας (δεύτερο στάδιο αξιολόγησης / βαθμολόγησης), έχουν το δικαίωμα όπως εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος που καθορίζεται στον Οδηγό Εφαρμογής του ΣΧ, και δεν υπερβαίνει τις 30 ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής επιστολής του Υπουργείου, να υποβάλουν γραπτή ένσταση που θα αποστέλλεται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή προς το Υπουργείο και να ζητούν επανεξέταση της αίτησης τους παραθέτοντας τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι η αίτηση τους δεν έπρεπε να απορριφθεί ή δε βαθμολογήθηκε σωστά. Οι ενστάσεις θα καλύπτουν μόνο διαδικαστικά θέματα.

Η Επιτροπή Ενστάσεων δε ζητά πρόσθετα από τα προαπαιτούμενα παραστατικά και δεν παρέχει στους αιτητές πρόσθετο χρονικό περιθώριο για υποβολή τέτοιων παραστατικών και γενικά δεν προβαίνει σε ενέργειες, που δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της αρμοδιότητάς της.

(α) Στις περιπτώσεις ενστάσεων που αφορούν σε απορρίψεις λόγω μη επιλεξιμότητας, δηλαδή απορρίψεις κατά το πρώτο στάδιο αξιολόγησης, και αφού ο ΕΦ έχει εξαντλήσει το περιθώριο για υποβολή διευκρινήσεων / συμπληρωματικών στοιχείων, η Επιτροπή Ενστάσεων επανεξετάζει μόνο το περιεχόμενο του φακέλου της αίτησης² για να διαπιστώσει αν υπήρξε οποιαδήποτε παράλειψη ή λάθος. Αν η ένσταση κρίνεται δικαιολογημένη και η Επιτροπή Ενστάσεων αποφανθεί ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν έχει εξαντλήσει το περιθώριο για υποβολή διευκρινήσεων / συμπληρωματικών στοιχείων, η ένσταση αποστέλλεται μαζί με τα ευρήματα της Επιτροπής Ενστάσεων και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι η πρόταση δεν έτυχε ίσης και δίκαιης αξιολόγησης, στον Προϊστάμενο του Ενδιάμεσου Φορέα για περαιτέρω διερεύνηση και εξέταση συμπληρωματικών στοιχείων, από την Επιτροπή Αξιολόγησης στα πλαίσια πάντα της αρμοδιότητάς της όπως καθορίζεται στους όρους εντολής της (βλ. σχετική παράγραφο με τίτλο «Διευκρινήσεις /Συμπληρώσεις κατά τη Διαδικασία Αξιολόγησης») με στόχο την επαναξιολόγηση και βαθμολόγηση από την Επιτροπή Αξιολόγησης και (όπου κρίνεται απαραίτητο) τον τεχνικό εμπειρογνώμονα. Οι αιτητές ενημερώνονται το συντομότερο κατά πόσο κρίνεται δικαιολογημένη ή όχι η ένστασή τους.

²(δεν αποδέχεται πρόσθετα στοιχεία ή πληροφορίες ή την αντικατάσταση των υποβληθέντων με την αίτηση στοιχείων)

(β) Στις περιπτώσεις ενστάσεων που αφορούν σε απορρίψεις λόγω χαμηλής βαθμολογίας κατά το δεύτερο στάδιο αξιολόγησης και εφόσον στις περιπτώσεις Συγκριτικής Αξιολόγησης, κατά κανόνα, δεν επιτρέπεται η υποβολή διευκρινήσεων / συμπληρωματικών στοιχείων σε αυτό το στάδιο, η Επιτροπή Ενστάσεων επανεξετάζει μόνο το περιεχόμενο του φακέλου της αίτησης³ και τη διαδικασία αξιολόγησης μαζί με τα φύλλα αξιολόγησης που συμπληρώθηκαν από την Επιτροπή Αξιολόγησης για να διαπιστώσει αν υπήρξε οποιαδήποτε παράλειψη ή λάθος. Στις περιπτώσεις, κατά τις οποίες υπάρχει αναγκαιότητα για τεκμηρίωση της κρίσης της, η Επιτροπή Αξιολόγησης δικαιούται να προβαίνει, σε επιτόπιο φυσικό έλεγχο του αιτητή /υποψήφιου δικαιούχου, κατά τρόπο που να μην επηρεάζει τη συγκρισιμότητα μεταξύ των αιτητών/υποψηφίων δικαιούχων. Αν η ένσταση κρίνεται δικαιολογημένη, αποστέλλεται μαζί με τα ευρήματα της Επιτροπής Ενστάσεων και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι η πρόταση δεν έτυχε ίσης και δίκαιης αξιολόγησης, στον Προϊστάμενο του Ενδιάμεσου Φορέα για επανααξιολόγηση και βαθμολόγηση από την Επιτροπή Αξιολόγησης και (όπου κρίνεται απαραίτητο) τον τεχνικό εμπειρογνώμονα και ενημερώνονται το συντομότερο οι αιτητές κατά πόσο κρίνεται δικαιολογημένη ή όχι η ένσταση τους.

(II) Στάδιο αξιολόγησης αιτημάτων για καταβολή χορηγίας

Πριν από την λήψη απόφασης για καταβολή της πρώτης δόσης της χορηγίας δύναται, εάν κριθεί σκόπιμο, να διενεργηθεί από τον ΕΦ επιτόπια επαλήθευση για αξιολόγηση του αιτήματος καταβολής χορηγίας. Στις περιπτώσεις ενστάσεων που αφορούν απορρίψεις επενδύσεων ως μη επιλέξιμες, δηλαδή στο **στάδιο αξιολόγησης αιτημάτων για καταβολή χορηγίας**, και νοουμένου ότι προνοείται διαδικασία εξέτασης ενστάσεων σε αυτό το στάδιο στον Οδηγό Εφαρμογής του Σχεδίου, η Επιτροπή Ενστάσεων, αφού τις εξετάσει, παραπέμπει τις αποφάσεις της, τεκμηριωμένες στον Προϊστάμενο του Ενδιάμεσου Φορέα για να παραπέμψει το θέμα στους αρμόδιους λειτουργούς που το χειρίστηκαν, ώστε να απαντήσουν, ή να δεχθούν τις απόψεις της Επιτροπής Ενστάσεων. Νοείται ότι σε αυτό το στάδιο δεν τίθεται θέμα αξιολόγησης ή βαθμολόγησης προτάσεων, άρα μπορούν να ζητηθούν και να υποβληθούν όσα διευκρινιστικά ή πρόσθετα στοιχεία κριθούν απαραίτητα μέχρι την ολοκληρωμένη τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας της επένδυσης / δαπάνης. Την τελική απόφαση έχει ο Προϊστάμενος του Ενδιάμεσου Φορέα.

³(δεν αποδέχεται πρόσθετα στοιχεία ή πληροφορίες ή την αντικατάσταση των υποβληθέντων με την αίτηση στοιχείων)

Διευκρινίσεις / Συμπληρώσεις κατά τη Διαδικασία Αξιολόγησης

Κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης (πρώτο στάδιο αξιολόγησης – τυπικές προϋποθέσεις) ή επαναξιολόγησης, στην περίπτωση που την ζητήσει Επιτροπή Ενστάσεων, ο ΕΦ (II) μπορεί, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, να ζητήσει γραπτώς από το δυνητικό Δικαιούχο να διευκρινίσει, να συμπληρώσει ή να τεκμηριώσει περαιτέρω τα ήδη υποβληθέντα στοιχεία της πρότασης, όταν για παράδειγμα δε δίδονται επαρκή στοιχεία για να αξιολογηθεί το έργο ως προς ένα κριτήριο (π.χ. επιλεξιμότητα επένδυσης). Ο ΕΦ (II) μπορεί να ζητήσει διευκρινήσεις/συμπληρώσεις, (στα πλαίσια που καθορίζονται από τον Οδηγό Εφαρμογής του ΣΧ και γενικά το σχετικό θεσμικό πλαίσιο) **στην περίπτωση της Άμεσης Αξιολόγησης σε όλα τα στάδια της αξιολόγησης ενώ στην περίπτωση της Συγκριτικής Αξιολόγησης μόνο στο πρώτο στάδιο αξιολόγησης (έλεγχος τυπικών προϋποθέσεων).**

Στην περίπτωση της **άμεσης αξιολόγησης**, όταν ο ΕΦ (II) ζητήσει διευκρινίσεις, συμπληρώσεις ή τεκμηρίωση, **η πρόταση τίθεται σε αναστολή** μέχρι την υποβολή των στοιχείων αυτών. Η αξιολόγηση των υπόλοιπων προτάσεων συνεχίζεται κανονικά. Με την υποβολή των συμπληρωματικών στοιχείων, η πρόταση επανέρχεται σε φάση αξιολόγησης, χωρίς να παραβιάζεται όμως σε καμιά περίπτωση η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών Δικαιούχων.

Στην περίπτωση που ο ΕΦ (II) ζητήσει από τους δυνητικούς Δικαιούχους, περαιτέρω διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις, **οι δυνητικοί Δικαιούχοι θα πρέπει να προσκομίσουν τις απαραίτητες πληροφορίες εντός συγκεκριμένης χρονικής προθεσμίας η οποία θα καθορίζεται από τον ΕΦ.** Είναι επιθυμητό ο ΕΦ (II) να θέτει προθεσμία για υποβολή από το δυνητικό Δικαιούχο των ζητηθέντων συμπληρώσεων / διευκρινίσεων. Είναι επιθυμητό η προθεσμία να μην ξεπερνά τους δύο μήνες.

Ένταξη / Απόρριψη Έργων μετά την εξέταση ενστάσεων

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και των ενστάσεων δρομολογούνται οι διαδικασίες της υπογραφής της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης μεταξύ του ΕΦ (II) και του Δικαιούχου του εγκριθέντος έργου ή της οριστικής απόρριψης της πρότασης. Στην περίπτωση που το αποτέλεσμα της επανεξέτασης είναι θετικό για το Δικαιούχο, το έργο εγκρίνεται και δρομολογούνται οι διαδικασίες της υπογραφής της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης του ΕΦ (II) με το Δικαιούχο και σε περίπτωση που έχει εξαντληθεί ο προϋπολογισμός γίνεται συνεννόηση με τη Διαχειριστική Αρχή. Στην αντίθετη περίπτωση η πρόταση απορρίπτεται οριστικά και ενημερώνεται ο Δικαιούχος, με κοινοποίηση στη ΔΑ ή τον ΕΦ IV.

Ο Κατάλογος Εγκεκριμένων Έργων / Δικαιούχων για κάθε ΣΧ καταρτίζεται από τον ΕΦ (II) και οριστικοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενστάσεων.